

et tåkes af Jordfluggan, och således tida för-
märkelse. Vår Månan til häften förändrad,
är klart at 6 digitt af des Diurnal stryka ge-
nom Jordfluggan; förändras han til treherde-
dilar, gå 9 digitt in i fluggan, och så vidare.
At denna Jordfluggan är en spittig Conus hel-
ter sågla, härder thetas, at Jor:en, som at
Solen blifwer uplyst, är ganska många resor
mindre än Solen; derför blifwer hon och mer,
än til höfsten af denne uplyst, som af Optiken
är bekräft, så wäl, som redan anfördt; hwars-
före och fluggan blifwer swårare at den ändan
som är långt ifrån Jorden, men bredare i den
delen, som är henne närmast. Likande således
wäl en sågla, hwars bakid är vidare, men des
spitt blifwer ju längre ju swårare. Men at wi
ej wid alla Fullmånar hafwom Månans för-
märkelse, äfwen som wi ej wid alla Nyländ-
ningar i Solens, har äfwen sin begrundliga
orsak. Astronomi hafwa, anmärkt twenne af-
skärninga punkter, hwilka kallas Noder, uti hwil-
ka Månans orbita heller bärn affrån Equili-
con heller Solens wäg, som ligger mit i Zo-
diaco (diurktrefsen) och hafwer på hwartdera
sidan om sig 9 gradre, at in til de så kallade
Circulus Eclipticum, inuom hwilka Planeter-
na hafwa sin gång. Den ena Nodus kallas
Ascendens (uplyfande) den andra descendens
(nederfällande). Då Månan går öfwer den
förra, som och kallas den norra Noden; kom-
mer han i sin Periodiska rörelse på norra sidan
om Ecliptican, och stiger högre up emot oss;
men då han gått öfwer den senare, heller södra
Noden, wiker han i denna sin rörelse til Sö-
der, och går då något lägre. Om det nu hän-
der, at wi så Fullmånad den tiden Solen står,
antingen i, heller när in til Månans Noder,
hafwom wi wid den samma en Månans för-
märkelse. Dessa förändringar blifwa och ganska
lora, ja totala, då Fullmånadene infalla just på
den tiden då Solen står wid Månans Noder.
Ty i Nymånar står Solen siel i wägen för

Månan, at han henne antingen hel och bälten,
heller til en del bekräft, och hon för och bär
nedre på Jorden synes förändrad. Thermost i
Fullmånan, kommer Solens oppositum, som de
Jordfluggan at stå i wägen för Månan, då
han skal gå igenom Ecliptican, och blifwer i
samma Jordflugga förändrad. Liköfrent är
anmärkt (Se Weckobladet N:o 23. pag. 45.)
at om Nyländningen sker 18 eller 19 dagar
föret, heller efter then tiden, som Solen passer
at igenom Månans Noder, kunde wi så in-
fiken Solens förändring; Men i den händelsen
blifwo den att förre, ju närmare Nyländning-
gen komma in til Nods dagen, på hwilken
Solen gått öfwer Månans Noder, antingen
det då woro den ascendente heller descendente.
Men om Nyländningen infalla, til exempel med
än 18 a 19 heller flera dagar, för och efter
Nods dagen, hade wi wid den Nyländningen
ingen Solens förändring, at förändras.
Thermost, om Fullmånan sker 20 a 22 da-
gar för heller efter Nods dagen, hafwom
wi altid en Månans förändring, och den
så mycket förre, ju närmare Fullmånan
heller Opposition infalla in til Nods dagen;
så at de Månans förändringar som falla på
Fullmånaden inuom 6 eller 7 dagar, före heller
efter Solen är i Månans noder, blifwa mycket
stora och totala. Men Månans förändringar emel-
kan 12 a 10 och 6 a 5 dagar för heller efter Solens
ankomst til noderna, blifwa partiala, smärre de
som ske 9 a 8 dagar, för än Solen kommit til in-
thra af Noderne, heller och sedan hon dem passerat,
förre de, som hända närmare in til Nods dagen,
ifrån den, Solen gått igenom Noderne, som
Her Mag. Hörter anmärkt; uti et swetra
Manuscript angående Solens och Månans för-
ändringar. Men om Fullmånan infalla 12 eller
13 dagar för heller efter Nods dagar, singo
wi wid samma Fullmånad ingen Månans för-
ändring, utan komma han då, at aldeles stiga
i förre Jordfluggan.

Meteorologiske Observationer.

Aug.	St. 8. f. m.			St. 2. e. m.			St. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind wäd.	Bar.	Therm.	wind wäd.	Bar.	Therm.	wind wäd.
12	25:45	13.0	NW. - fagn.	25:44	13.0	NW. 1 mult.	25:47	12.0	1 klart.
13	25:17	15.0	NW. 2 strom.	25:60	13.0	NW. - klart.	25:70	11.0	- klart.
14	25:70	8.0	NW. - klart.	25:70	16.0	NW. - klart.	25:70	9.0	- klart.
15	25:72	13.0	S. - klart.	25:70	11.0	S. - strom.	25:66	9.0	1 mult.
16	25:55	15.0	SO. - mult.	25:49	16.0	SO. - fagn.	25:42	14.0	1 mult.
17	25:29	13.0	SO. - mult.	25:25	14.0	SO. - mult.	25:22	14.0	1 mult.
18	25:19	15.0	S. 2 strom.	25:19	15.0	S. 2 fagn.	25:26	14.0	1 mult.

D. 24 Fullmånad 11. 10. f. m.

ANNO 1761 d. 19 Septemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söljande Resande äro nyligen ankomne.

Lieutenant Beumer ifrån Wästergötland, log. hos Caffeländan Lintelsb. — Cornet Andersson ifrån Småland, log. i huset N:o 84 wid stora Roggatan. — Lij-Drabanten de Chartiere ifrån Östergötland, log. i huset N:o 75 wid Svarimgatan. — Lij-Drabanten Angel ifrån Småland, log. i huset N:o 45 wid Siortorg. — Proffsten Walpius ifrån Roslagen, l. g. i St. Clara Skolehus. — Pastor Lilia ifrån Roslagen, log. i huset N:o 97 wid Drakens gård. — Pastor Deberg ifrån Pällnäs Sockn, log. i huset N:o 71 wid Nybrogatan. — Ademan Lundman ifrån Essleruna, log. i huset N:o 62 wid Högherregatan. — Juris Aljunct. Cronander ifrån Lund, log. på Göta Lejonet. — Hæradshöfdingen W. Swil ifrån Sahlå, log. i huset N:o 16 wid St. Jacobs Bergs gård. — Inspektoren Westman och Besätningeman Bergenhos ifrån Bergelagen, log. i huset N:o 128 wid Boggsögatan. — Sammar-Rådinnan Frondin ifrån Upsala, log. i huset N:o 85 wid Svarimgården. — Prof. Melander ifrån Upsala, log. i huset N:o 46 wid Hornögatan. — Honnörsläman Stenbladh och Post-Inspector Sjöstrand ifrån Söderhamn, log. i huset N:o 109 wid Serephron och Goffelgården. — Fabricauren Molner ifrån Norrköping, log. på Källaren Hörgylta Lejonet. — Arendator Cronberg ifrån Fabun, log. i huset N:o 88 wid Luthersgatan. — Magister Melin ifrån Södermanland, log. i huset N:o 96 wid Österlånggatan. — Handikeman Wickner ifrån Christianstad, log. i huset N:o 9 wid Bergsgården å Norrmalm. — Stads-Fiscalen Hagman ifrån Helsing, log. i huset N:o 19 wid Storfortskötkinden. — Handikeman G. Elias ifrån Arboga, log. på Källaren N:o. — Stryman Forder ifrån Lenaön, log. i huset N:o 19 et 20 wid stora Sackturugatan å Södermalm. — Skepparen Muesel ifrån Dantzig, log. i huset N:o 144 wid Österlånggatan. — Bagare Gesällen Wedeman ifrån Lidönsbarn, log. i huset N:o 22 wid Slots backen. — Svarimar Gesällen Dahl ifrån Lidönsbarn, log. i huset N:o 8 wid Wästrelånggatan. — Benjamin Wallis ifrån Dantzig, log. i huset N:o 32 wid Bredgården och Serephron.

I Stockholm äro ifrån den 12 Septemher till den 18 dito föddet: 15 Gåfver, 22 Flickborn, 10 Wido, 12 Barn, samt begagnad 15 gamla Personer, och 24 Barn. (0) Utwärler at ingen Förtäring ifrån den Församlingen intommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Slag, 2 af Hittighusa, 2 af Lungfot, 1 af Håll och Strig, 1 af Alderdom. De 24 Baenen äro döde: 4 af Brösthusa, 1 af Koppot, 12 af Slag, 4 af Hittighusa, 1 af Dangsittens hula, 2 af Inwärtens hula.

Rammen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Byggmästaren Anders Söderberg 68 år gl. — Kotmästaren wid Brands wacken Hindrich Forström. — 1 Barn. — (St. Clara) Commisiteru i Linstad Olof Wedhe 62 år gl. — 1 Barn. — (St. Jacob) (0) (Ridareh.) 1 Barn. — (Tyks Förl.) (St. Maria) Instrument mätare Giffallen Jöran Gadel. — Actuarien Hiartstedts Sen. — 2 Barn. — (St. Catharina) Tegelbrängs Entan Olof Söderberg. — Murdrängen Stalgren. — Brandwälsk Soldaten Carl Westerman. — 4 Barn. — (Kongsholmen) (0) (Ladugårsländ.) Qwartermäman Hans Lund 62 år gl. — Qwartermäman Mats Örtings hustru 62 år gl. — 6 Barn. — (St. Olof) Bruggaren Carl Nohn 70 år gl. — Logwännen Eric Nobreg. — Murgesällen Petter Hultengrens hustru. — 3 Barn. — (St. Johannes) K. Lungsmästare Gesällen Petter Kistman. — 1 Barn. — (Barnhuset) 2 Barn. — (Skepsh.) — (Danviks Förl.) (0) Lijtes inwärlte Reg. (0) (Sabbatsbergs Fattighus.) Entan Olof Wiman 64 år gl.

Utskifflige: Lungörelles.

Alf Lovdick är utkommen Förlä. Förel. af Ahlmanni Veef, af innehåll: 1. (Landbruks utdömt, 2.) Hederstarens beskedande, 3.) Swenska Skiffernärningen, 4.) En Inga lings engagerande i något af Kilsens Collegit, 5.) Eldres infomst af Cäster, en hitilsk Red, 6.) Svar på frågor om Wergs: Wristn, 7.) De tre sista Idagist, Oplum, Brann

vin och Tobak, 8.) Wärld: Courdens böd och sållande, 9.) Alderdomens förakt, 10.) Sjä-
gor om Barns förmynd rätt sin emellan. Exemplaret sålles hos Wollfraten Lechner på
Nya Nygatan för 1 Dal. 16 öre R. mt.

Som Kongl. Maj:ts och Kistens Cammar-Collegium för godt funnit, at freedels Crono:
Dammets lilla Wagh och Kistare Wohl, som tillhörne wärdt Skärnings mans Wollfält, uti
Höls Socken, Hölsbo Härad och Södermanland belägit, bör sållas på allmänneligen kundgjord
Auction, och der till den måttledande försäljas til Stat:; Förden till wärder härigenom til all-
män esterättelse, lungjord, det Auctionen på beröde Hemman, kommer nu wid Hölsbo Härades
Laga Hofte Ding i Lby Gåstgäwre Gård å andra Ding: dagen den 15 infinnande October
at idt sig gå, då en hwar som tänker häruppå något anbud göra, bör sig därpådes tidigt för-
middagen infinna: kunnandes emedletid i orten och samwät wid Lands: Contoiret så wäl som
hos Crono: Wärlingen sig om Hemmanets godbet och bestaffrobet tillförläteligen underrättad
göra.

Huset No 7 på Drottning: gatan snedt öfwer 3 rumor, är til salu, eller at hyra, bestå-
end af 27 ildrum och 4 kända lastrum, fullkomlige goda kökare under hela huset, en god brun,
en liten ågel til böns och andra små fecatur, en dito til mangel kamqre, wagnshus til 8 wag-
nar, stall för 8 hästar, wäddbed til 50 samnar wöd, stor wind öfwer wagnshuset, stallet och wäde-
boden, och 2:ne gårdstrum. Ut i detta hus finnes och til köps en Stats: Wagn, öfwer allt wäl
förord, och in uti klädd med grönt sammet, wettil böra et par felar af grönt sammet, med för-
sylde bestag. Om priset på allt detta kan öfwerens komma med Wagnharen N. Schick.

En brun Hst som håller 400000 måter, är til salu; underättelse sås i Tid: och Snus:
boden uti Siegleffa huset wid Riddarhus torget.

En Gård på Södermaln i Renskiernas gård och Dwarteret Verget, under No 182, är
til salu; underättelse sås derom i samma Gård.

Stulle någon åskunda 8 eller 9 wackra och wäl försedde, samt til situation ganska wäl be-
lägne rum med flere commoditeter, antingen för hushåld eller angafiar, kan derom underättelse
belomma uppå Källaren Pelikan.

Göteborgs Hospitals Lotterte Elotte Wagning, kommer at se den 8 Octobr. öfverbart, och
åro ännu några Lotter til köps i Trånglund, hos Daniel Wöckers uti huset No 5.

En Wylsophisk Magister, som i flera åre med mycket beröm informerat så wäl lägres som
förnämades barn här i Staden ännar wådänerster anlagga hedertligt folks barn i p:n sion, til at
informera i det de åskunda, samt födra och educera emot stälis wärdgäddning; hwarom underät-
telse sås i Hattlöfserare Boden i Trånglund.

På Drottning gatan uti Wagnmakaren Degens hus, mit för Brunkeberg, blifwer lit M:
huelli Stal och Wagnshus at hyra; underättelse derom sås hos Wagnmakaren Schick uti Stans
Excellence War. Palmstjernas hus på samma gata.

På Södermaln och St. Pauls gatan är til salu en Gård, underättelse derom sås uti hus-
set wid horta Banco gårdens och Jerntorget på Rosens: Coff: hus; där äfwen sig kan annas
la den som är sticelig at emottaga och föresid in Wärdgäwren på landet.

I Stolens Wollåda på Riddarhus torget, finnes til köps; En Smilling af 20 st. Domar
wid sista Riksdag 9 Dal. Tre Brenner öfwer Passion 2 Dal. 8 öre. Agrens Processus Ju-
ris des Luciers wider Christum 4 Dal. Mel: Kings Biblische Wolcken 3 Dal. Del: Nios
Disquisitiones magicae 6 Dal. Columbi och Sienrichs Poësier 4 Dal. Abels Wæghwede
Reichs Historie 4 Dal. 16 öre. Perusliche Sigats: Geographie i 2 band 8 Dal. Les Vertab-
les Deuvres de Saint. Eremond i 3 band 22 Dal. Grammaire Fr. par Ristaut 3 Dal. Ca-
racteres de Theophraste par de la Bruyere i 2 band 6 Dal. Les Entretiens de Aristippe par
Balzac 2 Dal. 8 öre.

At Trycket är nyligen utkommen Kyrlöberdens i Kongl. Riddarhusens församlingen
Doctor Abraham Pettersons predikan wid Stadens Sattighus på Sabbats berg; Den en rätt
Substiens i en andelig sattighus. Denna predikan finnes i Segerdåls och Gomers Wollåda
på stora Nygatan, samt i Wollådan uti nya Kåstugug ågelin wid Riddarhus torget, kostas
24 skjwter, och sålles för de sattigas tållning.

At Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags: Tidningen No 40.

Kongl. Maj:ts Nådige Kundgörelse, angående Ebe Witts brukade Wäse och Sir Dale Kop-
pæmpnts Banco Transport: Sedlars indragande och emwårling emot Nya. Dal: then 7 Septembr-
1761.

Kongl. Maj:ts Nådiga Bef, til föreförmande af breff på kienstgörande Officerats wid
Armeen. Dal: then 26 Augusti 1761.

Stockholms Belöblad.

Tördagen den 26 Septemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Et Belöbladet N:o 38.)

Slutet om Månans förmörkande, då han är i Oppositione Solis, häller står mit, emot Solen.

Derföre måste man wid Månans förmörkelses uträkning, så wäl som wid Solens, altid förut söka Noods dagen, medelt Moderna tillhåll i Ecciptican, först wid ädrets början, och sedan för en wäl månad. Ober uppå utjättes Termini Ecciptici, häller förmörkelsens rämdeken, och tillse, om Jullmånarne infalla inom des Terminos, hvilka wid Månans förmörkelses uträkning äro 24 a 26 dagar wid pass, 12 a 13 före, och så många efter Noods dagen; men wid Solens 36 a 38 dagar, 12 häller 19 dagar på omse förut om Noods dagen. Infaller intet Jullmån, som man påträffar, för den ena Måna-

den, inom bestämt Terminet, gäe man till en annan månad, och tillse, huru des Jullmån infaller, antingen utom, häller och inom föder berörde Terminet, på hvilken senare händelse dermed procederas, som Astronomiska Lafforna midgiffwa. At wi ej wid alla Jullmånar så se Månans förmörkelser, kommer och derutaf, at de ofta se den tiden, då Månan ej är öfwer wår Horizont, hwilket öfwen är orsaken dertill, at wi ej wid en del Ecciptiske Njstänningar hälla wa Solens förmörkelse: ty Solens och Månans Conjunctioner, så wäl som Oppositioner tilldraga sig så ofta, då dessa Himmels-klufen äro under, som öfwer wår Horizont. Eljest äro Månans förmörkelser af den beskoffnhet, at de kunna ses af alla den halwa Jordkretsens öboer, öfwer hwillas Horizont, Månan är uppgången, tyeremot Solens förmörkelser aldrig äro så oskänne, utan då de kunna sonas af dem, som bo i Söder, äro the ofta spänliga för oss, som bo här i Norden, och tvärt om;

Följande är insändt.

Om Tobak.

Tobak är nu, genom wanan, nöstan en dumgängellig wäxa, som och eljest uti allt annat öfwer hela folkslag och Rikes tyranniserar, hwilken, ehuru den till myckenhet planteras in uti wårt land, likafullt uti priset har stigit till den högd, at både rika och fattiga hafwa där wärkelig käpnung utaf: förutan det, at den med sin nödwändigga ans och förstet spelsätter många 1000:de händer, som eljest alla kunde, ja och boerde, till sådes- och Land-Culturen användas: utom det at den en så ansenlig widd af Jord för den edla såden borttager så, at mig förwissa är berättat, det en enda uti Noreköping dertill afföndrat 22 tunnland, undantagande hwad alla de öfweriga dee å orten, i lika måhn och måtto gjordt så, at, då uti hela Riket här igenom en allt för stor saknad och brist för brödsöden måste förspörjas; När man härtill lägger, at lika tobaksland och planteringar alla sku ha 3 a 4 dubbel mera gödning, än de wanliga sådes åkrar, så behöfwer ingen gissa; utan lika som med bägge händerna gripa, huru dubbel så stora åkers sålt kunde till frödigaste sådes härande bringas, hwilket allt, de nu uti swält och magerhet sakna.

Om nit detta har jag nu på 16:de året varit öfwerlygad, och fördrinful under hela den tiden spjällatt både mina tankar och händer med trägnadsförjöd wästan på alla de öreter och blad, som mig förelommit, och deros betedande, at derigenom kunna lika sådernes landet uti en så ardetes berypdare slagenhet, som, för sit No slut, så gädeligen ylidat: Men, så wida har jag varit öfverlyg under af min långa wälmening och önskan, at jag fört, än nu icke driffat träda Publica under ögogen, af twefan, det jag torde wära mindre wälkommen och nyttig: Nu om sidet iter så lång, men arbetsam tyfnad, stiger jag med födres driffelighet fram, och lägger Mine Wärdaste Landsmän före, det aldraminst- kon- och arbetsamma rättet, hwat utinnan de kunna finna sig säkrast och bäst wära hjälper, det så, at jag ingalunda skal mig undandraga framdrift, om så behagas, at lika uprättligt öppa och råja processen af alla de öreter och blad

ANNO 1761 d. 26 Septemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Sept.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
19	25:35	13.0.	S.	1 mult.	25:35	17.0.	S.	1 ström.	25:38	14.0.		1 mult.
20	25:38	12.0.	S.	1 rågn.	25:35	15.0.	S.	2 rågn.	25:25	12.0.		1 mult.
21	25:30	12.0.	NW.	1 mult.	25:42	13.0.	NW.	1 mult.	25:48	12.0.		1 mult.
22	25:51	12.0.	SO.	1 ström.	25:54	15.0.	SO.	1 ström.	25:58	13.0.		1 mult.
23	25:56	13.0.	SO.	1 rågn.	25:56	13.0.	SO.	1 rågn.	25:56	12.0.		1 mult.
24	25:59	11.0.	W.	1 mult.	25:60	13.0.	W.	1 mult.	25:57	14.0.		1 mult.
25	25:62	10.0.	W.	1 mult.	25:75	14.0.	W.	1 mult.	25:90	8.0.		1 mult.

D. 21 Själva Dv. II. 3. t. m.

Sölsande Resande äro nyligen ankomne.

Hof-Rätts Rådet Dr. Bruse, log. i huset N:o 29 wid Wästerlånggatan. — Hof-Intend-
Martens från Wermdön, log. i huset N:o 33 wid Norra Banco gränden. — Capitain
Edman från Sjöbörger, log. hos Spannmåls handlaren Söhm wid Östergatan. — Handels-
man Wurié från Drebber och Hallander från Boråsh, log. i huset N:o 5 wid Slußen. —
Handelsman Peter son och Rådsnär samt Fru Madam från Gahlun, log. på Kållaren Öst-
riges Wann. — Handelsman Lindström och Näsman från Heringsand, Östman från Dio-
ra, samt Rådsnäraren Wredm från Årsvoga, log. på Kållaren Riga. — Handelsman
Woman från Hudwigswald, log. i huset N:o 36 wid Bredgränden i Staden. — Fättwåb.
Niemi från Gahlun, log. i huset N:o 5 wid Wolmer Yrulls gatan. — Stepparen Lenhartz,
och Styрман Schröder från Ribbenham, log. i huset N:o 105 wid Blasibolmen. —
Stepparen Sundelin, log. i huset N:o 22 wid Steppar Carls gård. — Fättwåb. Spare
från Håland, log. i huset N:o 125 wid Kimsagatan. — Kaféugus makare Gesällen Kejs-
man från Riga, log. i huset N:o 66 wid Kongsbacken. — Styрман Hedensietna från Små-
land, log. i huset N:o 64 wid Stora Roggatan. — Sjöman Nils Jonson från England,
log. i huset N:o 80 wid Bondegatan.

I Stockholm äro sedan den 18 September till den 25 dito födde: 25 Gårdbarn, 24
Gårdsbarn, Wigde 16 Pär, samt begagnade 22 gamla Personer, och 22 Barn. (*) Ut-
märker at ingen Företeking ifrån den Församlingen inkommit.

De gamla Personer äro döde: 2 af Lungsjot, 2 af Wedstjula, 10 af Hetsstjula, 1 af
Blodstörning, 1 af Stog, 1 af Vänskörd, 1 af Aldredom, 1 af Dangiswen stula, De 22
Barnen äro döde: 1 af Dangiswen stula, 15 af Stog, 1 af Wedstjula, 1 af Diarbi, 1
Drucknad, 1 af Sandstula, 1 af Andelappa, 1 af Hetsstjula.

Mannen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Vice Actuaten Jonas Lindet. — 2 Barn. — (St. Clara) Kvit-
ten Gustaf Elman. — 2 Barn. — (St. Jacob) Hustru Elisabeth Lindman. — 1 Barn.
— (Ridareh.) — (Tyska Förs.) — (St. Maria) Bagaren Joachim Wittenberg.
— Stenbyggare dräng. n Lars Skunds Enka 67 år gl. — Fiskarens Enka Margareta
Sundströms Son. — Stadsbäcken Johan Eldman. — Brandwäts Notmästaren Anders
Södermans Hustru. — Sjöman Anders Hagelbets Hustru. — 7 Barn. — (St.
Catharina) (o) (Kongsholmen) (o) (Ladugårdsland) Gossbarnen Capitain An-
ders Rikströms Hustru. — Timmerman Eric Norlings Hustru. — Inspektoren Pehr Jo-
nas Croms Enka 66 år gl. — 3 Barn. — (St. Olof) Wredbräaren Eric Lundströms
Enka 83 år gl. — Kongl. Lagweten Jan Gris. — Stomatare Gesällen Carl Lind. —
3 Barn. — (St. Johannes) Bryggarens Enka Helena Söderström 62 år gl. — (Hugo

Differenzen Eric Ericson 66 år gl. — 2 Wårn. — (Härnhuset) (0) (Sköpsk.) —
(Danviki Förel.) Pigan Märta Greta Lund. — Gudken Ande. Bohman 77 år gl. —
Pigan Stina Hise. — Deijon Cajsa Lundgren. — 1 Wårn. — (Allerjw år öfste Regit)
(0) (Sabbatsbergs Jattigbus.) Enfan Maria Lind.

Åtskillige Fångiörelser.

För Resande till Göteborg, är tillfälle at få betiåna sig af en tvåstiftsig öfvertäckt Wagn; underårtelse gifwes på Wigerts Caffehus mit emot Posthuset.

Åskundas till köps en liten walg af bästa Wops sortin, den en sådan wil åskåta kan annå-
la sig uti bårnhuset N:o 118 wid Kornhamn.

Carlscrona Lotteriets Leodie Dragning sker den 2 Octobr. och den 19 derpå följande sås
dragnings listor i Stockholm hos P. Dellwil och Måman L. Berg i Carlscrona a 6 öre styckets;
på betörde skålen utbetalas Winsterna, och kunna ånnu sås Lotter a 1 Dal. 16 öre Kop:mt.

Efter framl. Herr Landsbörjingen och Riddaren Druswa, warder den 30 i denne Månad,
uppå Hinsberga Gådes Gård uti Wåsmantland och Lillberga Gården genom Auction försåld
thess wackra lösa ågendom af Husgeråds saker och Meublet med mera.

Et Wagnshus och stall är at hyra uti huset N:o 14 på Drottningegatan, hwarom under-
rättelse sås 2 trappor up i samma hus.

En liten hwit Spanst hund är uptagen, som ågaren kan igenbetomna uti huset N:o 186 på
Köpmangatan en trappa up.

Uti huset N:o 14 på Drottninge gatan, är en meublerad kammare at hyra, antingen på
helt eller halst åre, underårtelse sås i samma hus.

Åskundas så arrindera någon liten Grålse-Egendom med nödig åswel, 2:ne bögg 3 mil
ifrån Stockholm; underårtelse lämnas hos Caffelofaren Lindroht wid Riddarehus torgit.

Wid nu inskandade Michaeli, bilsmer uti rundelen på Riddarehus udden 2:ne bottnar,
kientliga till Spanmåls eller Wackvooder lediga at hyra; underårtelse sås hos ågaren i huset det-
jemte till böger.

Uti Rådskådet wid Månchen, är et parke diverse Seltys till köps för billigt pris.

Åskundas till köps någon wid Dikensidn och Ståtgården, bålst uti Södermantland, Öfver-
gödtland eller Småland, belågen fast ågendom, wære sig Grålse, Skatte- eller Krono, som
hår god hamn, anseelig skog och skedafall; Slutet och någon wita at ange dyllit lågenhet på någon
Krono-Ålsmåning, derest skedafall och god hamn nära wid Dikensidn är at tillgå; så bebaga-
de den samma genom Correspondens till Wackmästaren C. Norstedt wid Kongl. Post-Cons-
toiret här i Stockholm sådant ånåla, derest widare underårtelse skår at erhållas; och för årtas sålja,
ren om nöjaglig betalning, samt angifwaren till någon Krono-Lågenhet af ofwånämde belås-
gindhet, om en behörlig Recompence.

Den 4 Octobr. som blifwer en Söndag, warder kl. 4 eftermiddagen uppå Wagnhus Kål-
karen genom Lottagande försåld, en hemtånd Slag-Widn, 4 månader gammal, hwilken 52 mil
eller från Moreska gråntsen lupit lös efter sin husbondes åletys, utan at hwarken röra fiåder-els-
ker annat så, samt åter alt hwad han får, utom rådt, det han aldrig smakat, emedan han af bår-
jan är upfödd med horn-napp. Han är och dresserad till åtskilliga konster; Lotter finnas så
wål på förenämde skåle, som på Kållaren Enigheten wid Norrebro, uti Moreskåpings Snusbo, på
Caffehusen wid Stortorget, samt på Beckers Caffehus wid Riddarehus torgit, emot 3 Dal. R:mt.
Wårnen kan alla dagar bestås på förenämde Wagnhus Kållare.

Ifrån den 14 Augusti till den 24 Septimdr. är 92 st. Sleppt från nedonnämde utrikes ors-
ker hje till Staden ankomne neml. 5 från St. Wres och 3 från Eagl. med Salt och styckegods,
1 från Seltte och 1 från Bourdeaux med Win och Brånwin, 2 från London och 4 från Amster-
dom med styckegods, 4 från Hamburg, 6 från Hud, 3 från Köpenhamn, 13 från Willou och 5
från Grotalsund med Barlast, 4 från Petersburg, 10 från Narwa och 1 från Riga med Salt,
Ljn och Hampa, 1 från Bergen och 2 från Kibi, med Victualie-Wåhrer, 6 från Curland,
3 från Memel, 1 från Arensburg och 5 från Rewal, med Spannemål, 6 från Danzig och 6
från Wismar, med Spannemål och styckegods.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Föroordning, angående wise Utrikes Warors så wål lödagswån-
de ifrån Förebud till införsel, som belåggande med mindre Manufactur-Fond och andre Wålfster.
Dat. den 21 Septimdr. 1761.

Åtsdags, Tidningen N:o 41.

Åtledningar wid det nyiligen tryckte Swar uppå någer för detta utiomne Sanningar Röras
de Medicinal-Wårkets förbättring. in 8:wo kostar 18 öre Kop:mt.

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 3 Octob. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No: 39.)

Om Månan, när han om morgonen går vittida up, är i sit aftagande.

Man finner, at den Almisa Skaparen har så ordättat Månans gång, at då han om morgonen ser Solen upgå i Öster, och således vittida wijse sig för våra ögon, är han i sit ständiga aftagande, och förlorat ju längre ju mera af sit ljus.

Månan, som af dagliga förfarenheten är bekant, upgår intet alltid lika för oss på Nimmelen, utan i Nyet går han, samma dag som Nyttändningen ser, tillika med Solen nedet: Den följande dagen, när Solen är wid nedergången, står Månan liest högre från Västra Horizonten, och går senare nedet; på tredje dagen står han wid Solens nedergång, ännu längre ifrån samma Horizont, så at han några dagar efter Nyttändningen är wid middagstid den, då Solen går nedet i Väster, och såges han då vara i första kwartret. Dagarna efter, synes han ännu mer emot Öster ifrån Solen; och ökar sig detta hans removerande ifrån henne, ända till fyfvet, då han mit emot Solen går up i Öster, när hon står wid Västra Horizonten. Sedan kommer han i Medant,

alt senare up om aftnarne, till han omsider efter midnatten och på slutet af den lunationew hellet Junglet närmare ser Solen upgå. När Månan efter Nyttändningen afkastet kommer utur Solstrålarna och begyner wijsa sig för oss, synes han hafwa lika som twenne hwässa spissar hellet horn, hwilka wända sig emot Öster, och då säges han wara Galata hellet spissig. Wid idetta Dwarteret, wäres då han står 90 grader ifrån Solen, kallas han Dibida: emedan han då för oss har på Jorden syns till lika del wara uplyst, och till lika del mörk. Då han sedan kommer 4 Jodiaci hellet Himmels: teckn ifrån Solen hellet 120 grader, kallas han tuanda hellet swallande, wärande des halfwir emot oss wände ho, till sidet i den ljus, och till mindre del mörk. När Månan omsider kommer 6 Himmels: teckn hellet 180 grader ifrån Solen, (räknande man 30 grader på hwart teckn) är han i sit fullt, och då syns han för oss på Jorden hafwa det wässa ljus ifrån Solen, men har dock det swaga; så wida han står då afstralängst ifrån henne, och ljuset aftager in ratione quadrata et reciproca distantiarum, så at det, som ligger wärdelt längre ifrån Solen, har tyrdubbelt swagare ljus, såsom tilldrent är omfördt. Denna Fullmånen ser gwenligen 14 eller 15 dagar efter Nyttändningen, och bliwa Månans passet hellet gestaltet, samma, som tilldrent för

Följande är insändt.

De som beklagligen ej äro någde med wårt lära Fädernesland Swetigt, göra wäl, em de äro gå liket i akt, hwad naturen tilldelt et land, och hwad konsten deremot kan förbättra, på mångfaldigt sätt naturens brister. Lät oss till exempel, försökad oss Holland, hwilket är lit som med sand omgiffwit, och nästan dimertidwar af wata, det har inga Clogar, Bergwärt, Åkerbruk, Färshjorder, Winberg, Saltgruwoer, med mera. Et mål näret Holland ej ärenast sine egne folkwopar, utan och tilldrent mycket föräd at många andra Witen, samlande derigenom Ärtligen otrolige rikedomar. Worige måste tjena Holland med sky till lepp och byggings wärte. Tyfla orterna wid Renströmmen, samt Zeantrike och Spanien äro Hollandos wingårdar. Schlesien, Pählen, Saren, Spanien och Irland måste tillslappa Färem, Ullen och Schwäffertene. Pommern, Preußen, Ingermanland och flere orter, giwa Holland flera Sades: postier. Arabien och Indien äro Hollandis Rötts: Repode: och plantergårdar. Ulas sig sieli äger Holland nästan intet fiske; och dock kunna de förre dela Europa dermed til, några millioners utförjel,

Follet, allenast, at det sker i en annan ordning och förwänd skönad, så at han först mid des distants från Solen af 120 gradet, häller 4 Himmels-tick, är tumida, nemligen halftwa sidan til större delen luss, och mindre delen då emot höger möt. Sedan kommer han til sjöfka Diarteret häller 90 graders affstånd från Solen, då han kallas Dividua, och är den mot Jorden wände sidan til hålften luss, och til den andra hålften alt på höger möt. Omfides blifwer han Cataca häller spiffis, då han kommer in i Solstälarna, seende wi här på Jorden, bonom allenast til en liten del uplyst med twenne lantiga spiffis, hwilla nu wändas emot Wäster, i det stället de efter Rötändningen stå emot Öster. På det 28 dygnet kommer Månan til det rum, hwarest han den föra Rötändningen städt i Conjunctionen med Splen, och kal-

las denna hans omgång på de 27 dagar samt 8 timar, mottus periodicus, och den tiden, menss periodicus. Men som Solen utt Cellistica har emdlerlid stött sig et styck längre bort, sedan första Rötändning, behöfwer Månan 2:ne dagar til, innan han kommer med Solen i Conjunction igen, sedan han upbunnit hinne. Dessa 29 häller 30 dagar kallas menss Cynodicus; Deputan är til märkande, at Månan dageligen synes löpa omkring of, en gång hela Himmelen öfwer, från Öster til Wäster; men byter såreds om, för sin egentliga gång skul från Wäster til Öster, at han stundom synes om morgonen på Himmelen, då han är i Nedanet häller sig aftagande, stundom synes han om aftonen, merendels i Wäster, då wi hafwom Nget och Månan kallas til wärande.

sedan de selskive til egen förtäring häraf föbesdt sig. Likaledes kunna de bygga öfwer någre tusende Slepp årligen för sig och andra, oansedt materialerne hämtas från främmande. Sålunda råffar wett, slit och båg med siliwa naturens skatter, at ersätta dem, där de så nog selas; Hollands wålmåga grundar sig på följande starka pelare. 1:mo,) Öhrungen handel och rörelse. 2:do,) Låg Luss, och befricte för droge Licenter, med en wål författad Luss-Corarellse. 3:to,) Prompt Justice och firm execution, såredes i Guld, Wäxel och Criminal-Cater. 4:to,) Lågt interest af lånte Capitaler. 5:to,) God tillgång af Wärlar och penningar til handel. 6:to,) Firm hondräkning och gode Reglementer i all ting. 7:mo,) Härliga seibete för främmande och insändste förman. Så rik Wåhlen är på Herrskaper, så rikt är Holland på Handwärfare. Hwilkendera har mera styrka? det må läsaren sels dömma.

Äfwen är insändt:

Anmärkingar om Benhus.

Tribet at skrifa sina tankar, är en öwärdertig ting bland seltt folk. När jag sebt, med hwad Widda och skönad man upbygger och betäcker Benhusen, oftast med spåntol, har jag kommit på de tankar: När man gör rätt, då man upstorfat de dödas ben under tal? böra icke benen bliffwa til jord igen, hwadan de tagne äro? Hindrar man icke Skofarens ändamål, då man förnelar Elementerne, wätnet, luffen, wädet, snö, solen, wärman, kölden, jorden, med mera, skit så agera på dessa benen? Böra icke benen förwandlas genom Elementerne til jord? Hwarföre skal man då så sorgfälligt lägga hinder i wägen för naturens egen wärkan? Bättre är, at dömma benen neder utt jorden; derill gifwis skagenbet på alla kyrkogårdar. På somliga orter betäcker icke Benhusen med tal. Detta är naturligare och fönuftigare gjordt. Det är billigt, at icke hundar, katter, ugglor, forpar, kråkor, swinleatur, med mera, skul kartslåpa de dödas ben, hwarsföre man bör med jord öfwerhölja dem, om de dömmas utt upbyggde Benhus, eller begrawas på kyrkogården; men at inslägga dem, til at forkas under tal, sem nu måst sker, det är besynnerligt, utom des är bättre och kristeligare, at bygga up hus för lefwande fattige, och låsa dem wål, än nu i såjången conseruera det, sem naturen sels destruarar.

Matthanasius.

ANNO 1761 d. 3 Octob.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Sept.	Kl. 8: f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
25	25:91	4.ö.	N.	- dimba.	25:94	13.ö.	W.	- flart.	25:94	10.ö.	-	flart.
27	25:92	12.ö.	W.	- flart.	25:99	14.ö.	W.	- flart.	26: 2	8.ö.	-	flart.
28	26: 3	10.ö.	N.	- flart.	26: 3	13.ö.	N.	- flart.	26: 9	9.ö.	-	mult.
29	25:98	8.ö.	NW.	1 flart.	25:96	10.ö.	NW.	1 flart.	25:99	7.ö.	1	mult.
30	25:99	6.ö.	N.	1 ström.	25:98	8.ö.	N.	1 flart.	25:94	6.ö.	1	mult.
1	25:94	3.ö.	NO.	1 snö.	25:91	5.ö.	NO.	1 mult.	25:90	4.ö.	1	mult.
2	25:89	3.ö.	O.	1 rågn.	25:96	7.ö.	O.	1 ström.	25:96	3.ö.	-	flart.

D. 28 Nymåne kl. 10. f. m.

Söljande Resande äro nyligen ankomne.

Capitain von Hercules och Ridderherka, log. i huset N:o 7 wid Wästerlånggatan. — Bruck Patron Strömberg, log. på Skåren 3 Kongar. — Lif-Drabant Wängberg och Gält-Wäbren Hackwitz ifrån Wästergötland, log. i huset N:o 33 wid St. Clava Norra Kyrkogata. — Adjutant Starck ifrån Åbo Låhn, log. i huset N:o 129 wid Österlånggatan. — Håradshöfdingen Ingman, log. i huset N:o 112 wid lilla Nygatan. — Secretären von man ifrån Walmö, log. i huset N:o 93 wid Drakens gränd. — Hof-Dwartermästaren von Bornings Fru Wagn. Sackenbergs ifrån Estland, log. hos Vice Presidenten Kautb wid Car-duansmakare gatan. — Handelsman Rosspigg ifrån Årboga, log. i huset N:o 83 wid Dwarugränden.

I Stockholm äro ifrån den 25 September till den 2 Octobr. födde: 31 Gåbedarn, 27 Glickedarn, Wigde 28 Par, samt begrafne 20 gamla Personer, och 21 Barn. (0) Utmåter at Ingen Förtretning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 4 af Hettghisla, 2 af Slag, 3 af Lungrot, 3 af Walsufot, 2 af Brösthula, 1 af Kråsa, 1 af Convulsioner, 1 af Inwärtas siuta, 1 af Stjörbiugg. De 21 Barnen äro döde: 1 af Koppot, 2 af Brösthula, 15 af Slag, 1 Dödsböt, 1 af Torsten, 1 af Diarrhö.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Bonden Lars Ohlson. — i Barn. — (St. Clara) Compagniecktswaren Johan Stachus 66 år gl. — Klensmeden Petter Flodins Enka. — Bonden Olof Persson. — i Barn. — (St. Jacob) (0) (Kidareh.) — (TyskaKörl.) Slogmakare Gesällen Martin Casper Hoburg. — (St. Maria) (0) (St. Catharina) Coopwardie Constapeln Anders Slogberg. — Husfru Greta Matts dotter. — Pärtingen Carl Mattson. — Enkan Anna Westron. — Tobaks-Splinnaren Johan Kwalln 67 år gl. — Enkan Maria Wendelia 68 år gl. — Brandwäcken Lars Zettermans Husfru. — 12 Barn. — (Kongsholmen) (0) (Ladugårsländ.) Sidman Eric Omans Husfru. — Brandwäcken Carl Gustaf Nordbergs Husfru. — (St. Olof) Poterckains Årebetkarlen Simon Ericsons Husfru 70 år gl. — Riffledade Gardis Soldaten Nills Rogers Husfru 63 år gl. — (St. Johannes) Dwartermästaren Johan Lorents Köpfe. — Enkan Brita Stenberg. — Pigan Brita Stina Berg. — i Barn. — (Barnhuset) — (Skepph.) — (DanvikeKörl.) Ginka Gåben Johan Larsson. — 2 Barn. — (Liljeswärdske. Regist.) (0) i Sabbatsbergs Gattighus.)

Öfverskillige Kungörelser.

Hos Sadelmakaren Lösmare på Håkändare gatan wid Hötorget, finnas öfverskillige öfverrättade Resevagnar till köps för billigt pris.

Uti huset N:o 16 wid Noreemåls torg och hörnet af Freds gatan, är bortskafen en Sæker af ströbåsa af silfver, ungesårligen om 21 lod wigt; teknad under bettinen med Guldmecen Sauer's namn, och beskrifwet J. F. D. uti en liten nämpel; Den som härom kan gifwa någon underrettelse af dojan återtas, har af angijwa det i tryckssoden i samma hus, och därstädes för des redlighet att undgå 50 Dal. R. mt.

Uti huset N:o 13 i Betags gränden wid Regerings gatan, finnes en wäl conditionerad trefstiffig öfverrättad Wagn till salu; hwarom i samma hus underrettelse erbjödes.

Om et uti Grödinge Gaden 3 mil öder ut från Stockholm till salu warande Mantel Skatte med skog, fiskewatn och Sägqwats etc. kan närmare underrettelse inhämtas hos Reg. Wäbelen Ros wid Kongl. Lif: Gardes högwachten.

Nya Sångkläder som för stora branden försärdigades och såldes på Södermalm och Horns gatan mitt emot St. Mariæ Kyrka, försärdigades och såldes nu mera till salu, lemte Madrasse af tagel och hår, sidor, dun och Cattuns Sång kläden på noreemalm och Smålands gränden uti huset N:o 7, nästa huset in till Antebusets bagård.

En stor brun Ridhäst är till salu; hwarom underrettelse fås uti Hattkoffseraren Dellwicks bod på Riddarehus torget.

Uti huset mitt emot Posthuset, är Stall och Wagnshus af hyra; underrettelse fås i samma hus in trappa upp hos Caffekolaren Wigert.

Uti huset N:o 142 mitt emot Gaffel gränden wid Österlånggatan, är en stor Paßbod med källare af hyra, som nu snart kan tillredas. Likaledes är på Södermalm och Horns gatan uti huset N:o 117 en wåning af en Sal, Kammare och löf en trappa up, och på Gården et stort rum, tienlig till Fabrique. Hwem och wid nya Kongsholms bron hos Bromackaren, är et stort Wagnshus eller Material: rum af hyra; underrettelse härom, fås så wäl uti bemalte hus som på Cumlins Caffehus i Leängsund alla middagar, från kl. 12 till 1.

Den 4 November som är en orsdag, blir på Wol: Auktions Kammaren försålt efter tryckt Catalogur, en wacker och utwalo Samling Böcker i öfverskilliga Språk, Historien, Welles Lettres, och i synnerhet handelen med mera.

Och. Månads TAXA.

Hwarester följande Persödlar försållas i Stockholm, Anno 1761. R. mt

Bredd till et bre R. mt bde wåga.	En Kanna godt Dubbelt öhl	2 dal.	8 bre.
Hwetebröd med midst bakat 1 och 1 halst Lod.	En Kanna Enkelt öhl	"	18
Dito utan midst bakat 1 och 3 fierd. Lod.	En Kanna godt Swag öhl	"	8
Strådt Råg bröd 3 och 3 fierd. Lod.	En Kanna Godt Midst	"	24
Dito ostrådt bröd 5 och 1 halst Lod.	En Marek Fårst Dyr. Stut eller Dwis		
Et Fat Dubbelt öhl	ge. Fådt	dal. 44:	14
Dito En Tunna	En Marek Hel eller Halfgod giddd Kalf	36: 16	28
Et Fat Enkelt öhl	En Marek Framferding dito	21: 16	26
En Tunna Dito	En Marek Walfierding dito	17: 16	30
Et Fat Swagöhl	En Marek Fårkött	14: —	16
En Tunna Dito	Gods Drikes Lam sålles hyllet 9, 10, 11, 12, 13	11: 16	
En Tunna Splidöhl	a 14 daler.	2: 4	
Fårst Gist.	Mindre Gårdor och Abborar	Rop. Dal. Dyr	16
En Marek Rudor, Klundra	En Marek Id	24	10
Braren, Gids, Giers, Fårst	Gif	20	8
Ödtere Gårdor	Mörter	20	10

Inkommande Spannemåls prisen hafwa nästl. Månad warit: Hwete 48. 45. dal. Råg 30. 18. 26. dal. Korn 30. 27. 25. dal. Wandsjöd och Hwsta 25. 23. 20. dal. Erter 56. 45 39. dal.

Uf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Majests Nådige Kundgörelse, angående et Utrikes tillgärande Lån. Dat. the 16. Septembr. 1761.

Kongl. Majests Nådige Resolution för Borgo Stad, at så, till Stadens åter uprättande besöta Ständerne i Riket med Stambot. Dat. the 24 Augusti 1761.

Måsdags Tidningen N:o 42.

Stockholms Sæloblad.

Fördagen den 10 Octob. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Sælobladet No 40.)

Om de så kallade Wäder-Månar, eller
(Para Selenä.)

Sid de betraktelser, som tillförene föreskältes i anledning af Solen, och de derwid förefallande åtskilliga omständigheter, anfördes och, det hon undertiden, wid vissa tillfällen, jemte sig hafwer sina Wäder-Solar, såsom Borgmästar Hewelius i sina Astronomiska Observationer förmåler, det han en gång på Himmelen blifwit warse 7 Solar. Af samma beskaffenhet finner man och, det Månad år, så at hon och undertiden kan jemte sig förefåå flera Månar, som honom like åro, last han fielt af Solen får sit lius.

Herr Hof-Rådet Wolff säger, i sit Physiska Wärl, kalladt Vernünftige Gedanden Von den Wirkungen der Natur, S. 312. At Wäder-Månarne hafwa en stor likhet mid Wäder-Solarna. Äfwenwål berättar han detsamma således, at Borgmästar Hevelius i Danzig år 1660 den 30 Martii emot morgonen, wid skienklar Himmel, blifwit warse 2:ne Wäder-Månar, som på 2:sta kallas Neben-Mondi, med följande omständigheter. Omkring Månan gick en stor hwit ring, hwaris Diameter war 45 grader. Et stycke derifrån, gick en annan hwit ring i Diameter 90 grader. Denna senare Cirkeln råtte nästan in till horisonten, och war allenast et litet stycke dem emellan. På båda sidor om den rätta Månan, stodo twenne Wäder-Månar i en rät linia, hwaris Diameter hellet twålinia, ej war bredare än ringen. De badt på den sidan, som låg ifrån den rätta Månan, en lång swants, lika som Cometer, hvilka bägge woro ganstka klara, dock war den Wäder-Månans swanté, som stod emot Wäder, mycket längre än den andra åt Höra sidan, sträckande den stora sin swants, långt öfwer den yttre klara Cirkeln; men den senare hant, på långt när intet tit med sin swants. På den öfra sidan, som låg åt Södra Wäder-streket, syntes 2:ne bergade bägar, hvilka sågo ut nästan som Regn-

bägar i anseende till färgen, och röde de på et hållet, hwarbeta wid sin ring, den ena wid den inre klara ringen, och den andra wid den yttre, om hvilka öfwan förmålt är. Detta Phänomenon wiste sig intet allsammans på en gång, utan om morgonen kläcka 1, såg man först den inre ringen omkring Månan, som stod i samma rings medelpunkt, samt de twenne Wäder-Månar. Sedan klockan 2 syntes äfwen den yttre stora ringen, till hwilken den Wästra Wäder-Månan ifrån den inre Cirkeln, i hwilken bägge Wäder-Månarna såto, på hwar sin sida om den rätta Månan, kassade sin swants. Men ådrasidst syntes de twenne med åtskilliga färgor spelande Wägar. Hela detta Phänomenon syntes i 3 timar, och förstwan ådrasidst den stora hwita ringen, derpå de twenne färgade Cirkel-bägar, och ådrasidst den inre Cirkeln, med de twenne i honom såskade Wäder-Månar. Orsaken till detta Månans phänomenon är enahanda med de så kallade Wäder-Solar, så at både dessa och Wäder-Månarna genereras af de Cylindriska Hagelkornen, som sig i luften uppehåå, och på mångahanda sätt åbröta, samt reflectera Solens och Månans lius, som på dem faller, hwarom tillförene (Se Sælobladet No 28 pag. 55.) afhandlat är, hwaräst kan läsas på hwad sätt den stora klara ringen, så wäl som Wäder-Solar och Månar, utaf liusets reflection och refraction upkomma, och at orsaken till dessa Luft-phänomena af den lärda och dyupwittra Hugenio ådrasidst är upptäckt. De twenne med åtskilliga färgor spelande Cirkel-bägar som såde wid de twenne hwita ringarna, hafwa åfwen som Regn-bogen, sit ursprung af liusets reflection och refraction. Men at Månans lius, hwilket han lånar ifrån Solen, och är således, ganstka många rejer swagare, ån heanes, kan åfwen sådana Wäder-Månar jemte honom representera, synes fuller i förstone något sålsamt, men låter sig snart bewisa, dels af sielfwa förfarenheten och detta phänomenons wärlfeligå tilldragande, som af många lärda män är observerat, dels och af et dolt Månans phänomenon, nemligen at han åfwen som Solen, kan formera en Regn-bäge, hwarom Herr Epumlig förmåler i sin Tractat, Versuch

in der Natur, fast än sådana Månans Regnbågar äro ganska rara, så at inom 50 år, icke mer än twenne sådana på Himmelen blifwit observerade. Demålte Herr Schumig anförer en Herr Feuilles derwid gjorde observation, på dess resa til Amerika, hwillemär 1709 den 17 Decembr. kläckan half 9 om aftonen, länkte ansååa några observationer uti Planeten Saturno, då han blef warse en sådan Månans Regnbåga, som stod i en contrairt wäderskred emot Månan. Han wisse sig i en swag målnsko, och dagfat sårgorna woro ganska swaga, lunde de likwäl ganska wäl isån hwarandra stillas, så länge bågen syntes, hwilket warade allenaft 4 eller 5 Minuter. Målskon uti hwilken samma Regnbåga syntes, war så tunn, at man lunde genom honom ganska wäl se Stjernorna. Herr Hof-Rådet Wolff och Mariotti, berättat äfwen om sådana Månans Regnbågar, hwilka blifwit observerade, men aldeles utan sägor. Kan nu Månan med sitt lånta lius, föreställa en Regnbåga, är intet som hindrat, at icke den äfwen kan formera Wäders-Månar med samma lius. Det är julter wist, at intet Månan med sitt swaga lånta lius kan göra all den wärkan, som Solen med sitt starka egna lius, men derutaf följer intet, at icke den förra kan göra något. Det är sant, at man om nattetiden, med den aldrabästa och största brännspiegel, intet är mäktig at i brännpunkten, samla så mycket af Månans lius, at man kan antända en eldsångd materia, som det sker om dagen med Solens lius; dock blifwer man warje i samma soco eller brännpunkt, et ganska starkt sken, som af Månans lius förorsakas, hwarom Herr Boerhave i sin Chymie förmåler. Hwarutaf man ser, at emellan liuset, som ögat ser, och wärman som hela kroppen känner, är en stor åtskillnad, fast bågge båwa sitt egentliga ursprung isån Solen. Man måsket härutaf, at wärman genom Solstrålar

nas reflexion på Månans kropp och deras refraction, så wäl wid Månans Almskrå, som sedermera i Jordrusten, långt mera mistar utaf sin intensitet, än liuset, hwilka bågge egenheter och qualiteter fönnas uti Solstrålarne, fast de ej altid wisa sig lika wid alla ting, utan händer ofta, at man på senliga ställen finner lius utan wärma, såsom uti brännpunkten wid månskenet, och åter på andra ställen en stark wärma utan något lius.

Om Jir-Stjernornas högd och stillastående.

Jir-Stjernorna äro icke allenaft långt isån Jorden, och af den Allsmågtiga Skaparen långt öfwer andra stjernor högt wälfatte, utan och i sin ofantliga högd alltid stillastående, hwadan de och Jir-Stjernor kallade warda.

I anseende til materien hwaraf stjernorna bestå, delas de i 2 Classer: Jir-stjernor och Planeter, af hwilka de förra hafwa eget lius, som är ganska starkt och skinande, lika som en Diamant, hwilket man aldrabäst kan märka, wid stjernklar Himmel, i de kallaste wintertiderna. De senare bestå af et mörkt och dunkelt ämne, som intet hafwa eget lius, utan måste låna det isån Solen; om wi eljest skola kunna se dem, så wida ingen ting kan ses utan lius. Men i anseende til sin synliga storlek delas Jir-stjernorna gemensligen i 6 Classer, nemligen i dem, af Fjärta, Andra, Tredie, Fjerde, Femte och Siette Storleken. Ut den Fjärta Classen höra de, som synas först, såsom Sirius, Arcturus, Capella, Lyra, Regulus, Bedelgeuse, Palilicum, Spica, Antares, Regulus, Procyon etc. Ut den andra Classen de, som äro något mindre, och så

Meteorologiske Observationer.

Sept.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
3	25:19	5.8.	N.	1 mulit.	25:84	7.5.	N.	1 rågn.	25:76	5.8.		1 mulit.
4	26: 1	6.8.	N.	- ström.	25: 2	7.8.	N.	- ström.	25: 2	5.8.		1 rågn.
5	25:27	8.8.	SO.	- mulit.	26: 1	9.8.	SO.	- ström.	26: 6	5.8.		1 mulit.
6	25: 9	8.8.	O.	1 flart.	26: 9	12.8.	O.	1 flart.	26:11	7.8.		2 flart.
7	25:10	8.8.	N.	1 flart.	26:10	8.8.	N.	1 flart.	26: 3	7.8.		1 mulit.
8	25:23	9.8.	NO.	1 ström.	25:78	9.8.	NO.	2 mulit.	25:66	4.8.		1 rågn.
9	25:33	8.8.	NO.	1 ström.	25:50	9.8.	NO.	- rågn.	25:50	5.8.		1 mulit.

D. 9 Fjärta Div. N. 3. 56 f. m.

ANNO 1761 d. 10 Octob.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne.

Cammarherren Siegeth från Pomern, log. i huset N:o 74 wid Storkyrkoförstaden. — Capitain Preintz från Finland, log. i huset N:o 93 wid Drakens gränd. — Jägmäst. Walberg och Direct. Mecklin från Lindsöping, log. på Kåstaren Sörgultra Religionet. — Rätts- skären Lindström från Gidteberg, log. hos Mad. Möller i Mlands gränden. — Toffa Klöp- man Samuel Thomas från Westerås, log. i huset N:o 38 wid Veridarebans gatan. — Handelsmännen Beckman, Granberg och Collin, samt Magistern Carlberg, Fortentus och Chordus. log. på Kåstaren Niga. — Auditeuren Laurin från Finland, log. hos Cammar- skrifvaren Laurin wid Nybrogatan. — Student Avenius från Åbo, log. hos Fabriqueuren Alnor wid Tromsetare Vaden. — Swarfsware Gesällen Wulff från Dantzig, log. i huset N:o 2 wid Wästerlånggatan. — Kopparslagare Gesällen Hökan från Åbo, log. i huset N:o 100 wid Wästerlånggatan. — Husfru Bekvodske, log. i huset N:o 46 wid Nygränden.

I Stockholm äro ifrån den 2 Octobr. till den 8 dito födde: 19 Gafvedaen, 25 Gillebarn, Wigde 23 Var, samt begrafne 20 gamla Personer, och 26 Barn. (o) Ut- märker at ingen Förtäning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 1 af röda Grifeln, 6 af Lungrot, 1 af Fallbrand 3 af Watturaf, 1 af Dangliven sula, 4 af Alderdom, 3 af Hetsigsula, 1 af Stenpaston. De 26 Barnen äro döde: 2 af Dangliven sula, 11 af Slag, 1 af Koppor, 3 af Inwärttes sula, 2 af Bröstsula, 5 af Hetsigsula, 1 af Wäpling, 1 af Vorkten.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Cammarskrifvaren Carl Gustaf Stungquist. — Bod Wollenten Johan Hjelund. — (St. Clara) Banco Casperin Wilhelm Debeschs Fru Fredrica Sophia Reuterschild. — Fabriqueuren Anders Womán 62 år gl. — 2 Barn. — (St. Jacob) Cammarskrifvaren Johan Vilmoß. — (Kidareh.) (o) (Tylka Förl.) 3 Barn. — (St. Maria) Actuaren Hierstedts Fru. — Brandwacket Lars Sittermans Husku. — Hall-Rättts Wackmästaren Salomon Olin 60 år gl. — 3 Barn. — (Catharina) Elm- urrmans Enka Stina Libander 63 år gl. — Jernbätaren Olof Westerberg. — Stads- Soldaten Anders Womán 70 år gl. — 9 Barn. — (Kongsholmen) Lieutenanten och Ingeniuren Johan Niesner 88 år gl. — Jungfru Juliana El. — Enkan Anna Emerentia Wen- delia 60 år gl. — 3 Barn. — (Ladugårsländ.) Factoren Anders Lidings Enka. — Enkan Anna Bergstedt 88 år gl. — Jungfru Elisabeth Möller 74 år gl. — Wattubära- ren Anders Hjjer. — Stomatikaren Peter Verhulins Enka 65 år gl. — 4 Barn. — (St. Olof) (o) (St. Johannes) Drängen Nils Wede. — 2 Barn. — (Barnhuset) (o) (Skepsk.) (o) (Danviks Förl.) (o) (Liljeswärdste. Regitet) (o) (Sabb- bältsbergs Fattighus.)

Uteställige Fungidresser.

Uti Direct. Salvis Bokläda, äro söliande Böcker till salu inlämnade: 7 Barclai Argens 17 Dal. Sönderbergs Lexicon på Latin och Swenska 24 Dal. Pasetsi Lyricon Greco Latinum 15 Dal. Gröneri Manuale Lexicon Latino Germanicum et Germanico Latino 18 Daler. Leben und Thaten der Amiral Ruiter med många kopier. 72 Dal. Dierck Orientalische Reise Beschreibung med kopier. 48 Dal. Höllbergs Danska Comedier 27 Dal. Leben und Thaten der König von Preussen Friedrich Wilhelm 9 Dal. Schaubühne der Welt. Geschichte 5 nya häfta band i folio med vackra kopier. 220 Dal.

En meublerad Kammar med städning, tillika med Gal, är på wicka, Manad eller halft år at hyra; underättelse derom, sås uti Tobacks. Woden på lilla nygatan.

På Södermalmen och St. Maria gatan uti huset N:o 15, finnes af bästa Kora. Engelska Stämids. Off. till salu för billigt pris.

Åffundas en fideles person, som kan Tycka, till sållan några timmar om dagen, emot
bedertliga vilkor; underättelse derom fås på lilla nygatan och Källaren Amsterdamer Weers,
Kerestående Pränumiteranter till Sol, Kyröbredsens Wälds Högskåps: Vercktelser, begagade
emot the undersågne Prenum. Sedlar utaga sina Exemplar hos Wofb. Lochner, hwars så wäl
som i Segerdablis, Ristewetteres, Stolpes och Salvii Bollfodor i Stockholm, och i Åbo hos
Consilii: Notarien Johnson, the öfwertryckte Exemplar äro inlagde, them till tiens, som af the:
ne upbyggelige Postilla wilja blifwa ägare. Exemploret sålles till 24 Dal. Kopp:mt.

Ålton Stunders nyttiga och nöjsamma Lids: Fördrii, som innehåller följande stecten, neml.
Kärleken Segel, Regirighetens Wårkningor, Den Degennyttiga Kärleken, Tjo lyckliga dagar
och Skyldighetens Segel öfwer hertats böjelser; hwilla Historier äro tagne utur 5 särffilta be-
römda Fransjöfka Auctorer, sålles i Bollkådan wid Riddarehus torget, och hos Wofhandlaren
Lochner a 3 Dal. R:mt. Några inhåttade Exemplar på strispapper, finnes äfwen på samma
ställen, så wäl som i Direct. Salvii Bollkåd.: Man förmodar at så mycket mer roa allmänhet
ten härmed, som det är den första Piece, som utkommit i denna smalen. Andra Delen skal
innan kort utkomma.

Till salu finnes 2:ne st. unga Klippare af Skänst slog, med mörkbrun färg och svart
swants och måhn, hwatannan helt lifa och utan sel, tiensige till regns: hätkar, underättelse finnes
uti hufet N:o 25 wid Smidigats brunnen hos Wofhåll r. Job. Strömberg.

Landläkaren Dominicus Scarpetta som uti flera åhr tillbakars, med sin konst belient Hans
Högssäl. Kongl. Maj:t med känders uttagande och rengörande, jemte många Höga och Förmå-
ma Personer af denna Stadsens Inwånare, gifwer tillkänna, det han ännu bor i Staden på Wags-
gens gatan hos Ranngiutaren Saurt. Först tager han bort winsten af tänderna utan några co-
stliga saker, gifwer et skönt Engelskt tandpulsfwer at hålla them rena med, och befriar them ifrån
winsten. 2:do, Hafwer han en kostbar tand: balsam som sätter tänderna och borttager skörblugg
af tandfötret. 3:tio, Har han en skön Linctur som stillar tandvärk. 4:to, Fyller han uti holi-
ga tänder, likaledes sätter han konstigt tänder i munnen, jemte det har han en skön balsam för
Warn af strepta på deras tandfödt at tänderna må komma hastigt fram, at de ei så så swät pi-
ma därat, har set et godt liktorsn: plåstier, försärdigar allahanda slags bräckband för gamla och
unga; hwad de unga angår, curerar han dem eldeles med beqwäma band, och dertil höriga
Medicamenter på kort tid, samt botar för allahanda slags mattar både hos unga och gamla med
utwärtens cur.

3 Kongl. Tryckerie: Woden finnes efterföljande Comedier och Tragedier: Swenska Sprått:
böken 3 dal. Draclet eller Gudawaret 24 öre. Deucalion och Pyrrha 18 öre. Michel Jspa-
rig 1 dal. 16 öre. P Indiserer eller den om sin liska strykande Cavallieren 24 öre. Den a la
Modiska Cavallieren 1 dal. 8 öre. Den Ufäntige Friaren 30 öre. Goda Husfrurs seger 2 dal.
16 öre. Den Swartsiuka 1 dal. 8 öre. De Turkiska Enkoren 24 öre. Glaswe: ön 1 dal. 8 ö.
Förlorade Sonen 1 dal. 16 öre. Wädersplagen i mödret 24 öre. Ledsamhetens Tempel 12 ö.
Sanningens Tempel 1 dal. 16 öre. Nammon 12 öre. Gudarnas Rådslag om Truntimbret må
fria stelft 12 öre. Beständiga Herdinnan 1 dal. 20 öre. Arlequin i Serailen 24 öre. Amman
1 dal. Syrinx, eller den til hwad förwandlade Nymphen 16 öre. Aradne för sin förmåtenhet
till Spindel förwandlad 1 dal. Menlöshetens Tempel 12 öre. Herkules på Kiljewägen 12 öre.
Arlequins Jägare: konst 12 öre. Primurarne 1 dal. 16 öre. Brutus, eller Kärleken för Fäders-
neslandet 1 dal. 28 öre. Le Eld, eller den om heder tällande kärleken 1 dal. 16 öre. Regulus
1 dal. 16 öre. Les Graces eller Webagligheterne, af Hr. Saintfoix 30 öre. Wittivat 1
dal. 28 öre.

Derstädes finnes och et nått Calendarium Perpetuum med förgylt rom och glas för 12 dal.
Kopparmynt.

Uti Kongl. Tryckerie: Woden försälles följande Böcker och Tractater inhåttade för höstän-
de pris, neml. Nya Newcastle eller Riddarsen efter nyaste och bästa grundsatser i Regal 8:vo
3 Dal. 16 öre. Den Romerska Riddarens och Triumvirats Herrens P. Dvidii Nasonis Klög:
och Gorgebref öfwer sin olyckliga landsföktighet, från Latin på Swenska öfwersatt 1761 in 8vo
3 Dal. 24 öre. Konung Sunat Adolohs Tyfka Fått: Lög 2 Delar in 8:vo 10 Dal. R:mt.
Answidning till Skrifkonsten uti 8 förstrifter utom Titulbladet i Reg. 4:to.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Miksdags: Tidningen N:o 43.

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 17 Octob. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 41.)

Slutet Om Fix: Stjernornas högd och stillastående.

Stom dessa 6 Slåder af Fix: stjernor gleses och et annat slag, som kallas Nebulosa eller dunkla, hvilka till en del ej utan Telescopier kunna ses. Af detta slag finnas en stor hop uti Himmels-tecknet Kräfvetan, som Nebulosa Concellas, några wid Himmels-tecknet Sphærens öga, en i Skorpionens tagg, i Andromeda gördel, Herculis fot etc. Dessa Fix: stjernors antal är ganska stort, så at förenämde Herr Johannes Hevelius, som i sin tid, war en god Astronomus, har anmärkt et antal af 1888. Wolfs Element. Astronom. S. 234. pag. 420. Men den idtråffliga Herr Joh. Flamsteed i Ang: land öfwer 3000, som med blotta och obräpnade ögon kunna ses: ty igenom Syneglas kunna oändliga flera uträskas, så at den Italienska Astronomien Galilei har med et Telescop funnat se 36 stjernor i Pleiades eller Siustjernorna, dem man med blotta ögonen ej funnat warse bliwa. I samma lilla Constellation har en annan af namn Antonius Aberta genom sin Tub blifwit warse 288, och uti Orion's Constellation, ungefär 2000 stjernor, så at dessa stjernors antal måtte wara otroligt stort. At dessa stjernor sitta långt bögre up än Planeterna, är utom de orsaker, som förut äro anförde, klart derutaf, at Astronomi tid efter annan obserwerat, det dessa senare hafwa betäckt och flytt för de förra, lila som Månan, hvilken många resor är lägre än Solen, wid Solens förörmörkelse, h nne antingen hel och hällen betäcker, eller och flyttet allena för en del af henne. Således har Herr Goitse. Kirch år 1679 den 17 Januarii blifwit warse, huru en Fix: sterna uti Himmels-tecknet Drens, till Höder sig wändande horn, blifwit betäckt af Planeten Saturnus. En Stjernkunnig har 243 år för Chikis Födelse redan obserwerat, at den 4 Septembe, en Fix: sterna uti Himmels-tecknet Kräfvetan, som kallas Astus Austrinus är af Jupiter worden betäckt. Likaledes har Herr Casini anmärkt, det en Fix: sterna blif-

wit betäckt af Mars. Flera sådana phänomena tilldraga sig årligen, såsom af the lærdas Diarier kan sejas. At detta äfwen så händer med Månan är så bekant, och ser så ofta, at det är aldeles onödigt, något exempel derutaf anfordra. Se Herr Wolfs Vernünftige Gedancken Von den Wirkungen der Natur, pag. 229. S. 150. se. Dessa Fix: stjernor hafwa sit eget lius, hvilket är mera blänkande, än Planeternas, som gemenligen sötter på någon annan sterg, än den hwita, som är liusets egentliga sterg. Således är Mars till färgen något rödaktig, Saturnus blek, och så vidare. Warande deras glants merendels likt en Kristall, theremot Fix: stjernornas sten är såsom en skimeande Diamant, och ganska lifligt; men de andras mycket matt. Eftesutan om man med et Telescop, ser på Månan, eller de andra Planeterna, blifwer deras glants så mycket klarare och mattare, ju större de genom Tuben repräsenteras, så at deras lius aftager alltid in proportionem reciproca magnitudinis apparentis; theremot synas Fix: stjernorna alltid lika glantsande, man må anse dem, med hwad Tub, man hållt wil. Och som dessa Fix: stjernor äro mycket längre ifrån Solen än Saturnus, som ofwan bewist är: så kunna de intet wara mörka kroppar, som hafwa sit lius ifrån Solen, som Planeterne: ty det är omöjligt, at de, på en så otrolig distans, som är emellan dem och Jorden, kunde reflectera et så starkt och lifligt lius ifrån sig till oss, om det woro af Solen till län tagit; hållt efter wil finna, det Planeterne, ju längre de äro ifrån Solen, ju swagare lius reflectera de till oss, så at Saturnus, som i Planet: Systemen sitter afdradigst, synes för oss aldrammattast. Om de nu intet hafwa sit lius annersledes ifrån, måtte de då hafwa sit eget, och således wara lika som Cassar. Men at de för oss, synas så ganska små, och på långt när intet så stora, som Solen, härder utaf deras sälliga afståghet ifrån Jorden. De Stjernor e hafwa then uträknigen giordt, at Planeten Jupiter, hvilken de wid påf 1000 gånger sötter, än Jorden, sötter så mycket längre ifrån Solen, än wår Jord, at om en ifrån Jupiter ansågo Solen, skulle hon der synas 27 gångot mindre, än hon so-

nes för oss, som bo här på Jorden. Planeten Saturnus är 52,000,000 Swenska mil längre från Solen än Jupiter, detsför skulle Solen, om hon therifrån ansågos, synas ännu mindre, och till äfventyrs såga större, än en Fix = stjärna af första slaget, såsom Sirius synes för oss här nedre på Jorden. Om man nu betraktar, i hvad för stor afstånden först Solen är från oss, sedan hvad för föselig distans är emellan Saturnus och Solen, och omsider emellan honom, samt hvar och en Fix = stjärna, är intet underligt, at en Fix = stjärna, som har sitt eget ljus, och till äfventyrs kan wara så stor, om icke större, än vår Sol, synes så liten för oss, här på Jorden. Fast än nu dessa stjärnor kallas Fix = stjärnor: emedan de fins emellan alltid brååla samma ordning, och rum; hafwa Astronomi likväl observerat, at de hafwa en liten apparent rörelse, så at de på ett år hafwa gått 50 beffer 57 secund = minut. Wolfstjärnan som äfwen är en Fix = stjärna, hafwet en krets om 2 grader, i hvilken hon sig dagligen synes röra, fast hon gemenligen hålles för, at stå på samma ställe. Hwar till egentliga orsaken är, hennes båda afstånd ifrån horisonten, at hon ej emot något objectum derwid, kan at gemene man märkas, i sin lilla Cirkel omkring Polen röra sig.

Om några Fix = Stjernors aftagande uti ljus, och derpå följande fullkomliga försvinnande.

Den namnkunnige Astronomus i Danmarks, Heer Tycho Brahe, har ifrån åre 1572 till 1574 blifwit warde en ny Fix = stjärna, uti den Constellation, som kallas Cassiopea, hvilken i begynnelsen war större än någon annan Fix = stjärna, men sedermera blef den ju längre, ju mindre, och till sin glants, ju längre ju

swagare, till dess den omsider efter 2 åres förlopp, aldeles utur ögnasticket förswan.

Heer Hof = Rådet Wolf anföret denna sällsamma Natursens händelse uti sina Vernünftige Gedanken Von der Wirkungen der Natur pag. 239. S. 158. med följande omständigheter: Denna nya stjärnan war, som de öfriga Fix = stjärnorna, bel rund, och hade ingen swans, såsom Cometerne, blef och hela den tiden, som den syntes, på ett ställe af Himmelen ordelig stående, och ändrade icke det ringaste sitt rum, i anseende till de andra Fix = stjärnorna, som waro omkring henne. Hon kastade strålar, såsom andra stjärnor, hvilka äro något stora, och war i begynnelsen större än Sirius, och den Fix = stjärnan Lucida Lyra kallad, hvilka bägge äro stjärnor af den första storleken, ja hon war något större än Jupiter, då hon står i oppositionen, i hvilket stånd emot Jorden, hon synes för oss aldrastörst. Hon kom i storleken närkast in till Venus, då hon är Jorden aldranärkast, och synes således för oss aldrastörst, och kunde denna nya stjärnan icke allernast om natuuretidens, synas igenom de tiöcka månskylar, då man elstet ingen annan stjärna såg, utan och den, som hade starkt jonn, kunde liksom dagen blifwa hinne warde. Sedermera tog hon af, och wardt i storleken lit Jupiter. Någon liten tid derefter, war hon så stor som Sirius och Lucida Lyra, antelligen som en stjärna af andra, tredje, fjerde, femte och siette storleken. På slutet warot hon så liten, at man hinne intet mer kunde se. Ett färger war hon i begynnelsen hwitagtlig och glänisande, sedermera gulagtlig, derpå rödagtig, såsom Mars och Deulus Laeri, som elstet Aldeböran kallad. På slutet blef hon till färger lit Saturnus, tog derut, dag sedan dag utaf, till dess den omsider sig förlorade.

Meteorologiske Observationer.

Dag.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
30	25:55	5.δ.	NW.	- flart.	25:55	8.δ.	NW.	1 - flart.	25:60	5.δ.	-	flart.
31	25:55	6.δ.	N.	- flart.	25:55	8.δ.	NW.	- flart.	25:52	2.δ.	-	flart.
12	25:39	3.δ.	NW.	- flart.	25:36	8.δ.	NW.	1 flart.	25:31	3.δ.	1	mult.
13	25:33	1.δ.	NW.	rdimbo.	25:36	6.δ.	NW.	1 stödm.	25:36	2.δ.	1	mult.
14	25:40	3.δ.	N.	- flart.	25:41	7.δ.	N.	- flart.	25:44	2.δ.	1	flart.
15	25:40	3.δ.	N.	1 mult.	25:40	5.δ.	N.	- flart.	25:40	2.δ.	1	flart.
16	25:36	4.δ.	NO.	1 mult.	25:34	4.δ.	NO.	1 rågn.	25:30	4.δ.	-	mult.

D. 14 Fullmåne kl. o. 18 f. m.

ANNO 1761 d. 17 Octob.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne.

Swier Ceremonie Mästaren Baron Lennert Ribbing, log. i huset N:o 47 wid Drottningegatan. — Ryttmästaren Abraham Lombergström från Skåne, log. i huset N:o 16 wid Wästerlånggatan. — Major de Bruce, log. i huset N:o 29 wid Wästerlånggatan. — Capitain J. C. Arnfeldt, log. i huset N:o 36 wid Bredgränden i Staden. — Capitain P. N. Öpfenthal och Lieut. Fredrich, log. i huset N:o 128 wid Waggengatan. — Capitain N. G. Krock från Pomern, log. i huset N:o 7 wid stora Kyrko trinten. — Biskopen Wenander har sigttat uti Nelins hus wid Drottningegatan. — Theologie Doctoren C. Pappe, log. på Kottequet Engelen wid Jäntorget. — Capitain Fredrich från Westmanland, och Student J. Wallman, log. i huset N:o 24 wid Wästerlånggatan. — Sergeanten wid Lilliewärdska Regimentet Anders Blberg från Södermanland, log. i huset N:o 52 wid lilla Gråmunka gränden. — Swarter Mästaren wid Adelskane Regimentet Singetling från Wäster Götaland, log. i huset N:o 23 wid stora Nygatan. — Directören Nyman, log. i Hamiltonska huset wid stora Nygatan. — Handelsmannen Ramfen och dess Son från Lindesberg, log. i Wästerlånggatan. — Adjutanten wid Wänerborgs Regimente C. G. Håkko och J. J. Fintenberg från Finland, log. i huset N:o 15 på Drottningegatan. — Jungfru Margareta Helén från Warholm, log. i huset N:o 60 wid Grefsgatan på Ladugårds Landet. — Timmergesällen Caspar H. Sjöström från Pettersburg, log. i huset N:o 107 wid Saffetgränd. — Soppla Wolter från dantzig, log. i huset N:o 121 wid Waggens gatan. — Skräddaren Christian Pöbber från Köpenhamn, log. i huset N:o 57 wid Saltmätare gränden. — Pigan Lena G ting från Öregrund log. i huset N:o 58 wid Drottningegatan.

I Stockholm äro från den 9 Octobr. til den 16 dito födde: 22 Gåfdebarn, 31 Fliedebarn, Wigde 63 Par, samt begagne 40 gamla Personer, och 28 Barn. (0) Utvärderat at ingen förteckning från den församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Slag, 5 af Wattusot, 7 af Lungso, 2 Drunknade, 2 af Tårande feula, 1 af Maghula, 5 af Ålördom, 7 af Hetsighula, 2 i Warnehörd, 2 af Gråsa, 1 af Kallbrand, 1 af Diarthe, 1 af öföndt sig Livet, 1 af Venetill feula. De 28 Barnen äro döde: 20 af Slag, 2 af Tandfua, 2 af Hetsighula, 1 af Brösthula, 1 af Hspala Feber, 2 af Tårande feula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Försnärsk Lärtingen Johan Jacob Fick. — (St. Clara) 1 Barn. — (St. Jacob) Håf Jägmästaren Carl Wilhelm Pault. — Skräddaren Johan Erland Wallanders Hustru. — Iwenne Personer Drunknade. — (Riddarsh.) Jewelstraten Johan J. J. Ström. — Ten:lutate Gesällen Karl Friedrich Schartau. — 1 Barn. — (Tykska Kerk.) — (St. Maria) Jungfru Christina Lund. — Rytaren Jonas Ekl Hustru 80 år gl. — Tobaks Spinnaren Anders Bergman. — Extra Mästaren Bengt Arlberg Hustru. — Murgesällen Carl Nyman Hustru. — 8 Barn. — (Catharina) Sopphardie Stöman Samuel Paulson. — Enkan Catharina Kundberg 80 år gl. — Adels Karlén Anders Coleman 78 år gl. — 3 Barn. — (Kongsholmen) Linwäware Gesällen Anders Ahlström Hustru. — Torparen Anders Andersson Hustru. — 1 Barn. — (Ladugårdsland.) (0) (St. Olof) Vorellins Brånaren Håkan Engman 70 år gl. — Kafelungs Makare Gesällen Jan Nerholm. — Dollaren Pils Jönson. — Pigan Greta Berg. — Laq ihj Olof Stafberg. — Wedbäraren Hans Persson. — Rotwätsman Hans Schallers Enka. — Tobaks Spinnare Gesällen Olof Petter Mentsö 60 år gl. — Rytaren Petter Wibom. — Wäskaren Jonas Lods Enka. — 8 Barn. — (St. Johannes) Metall Arbetaren Christan Ludvig Conrad. — Wonden Måns Christersson Hustru. — 2 Barn. — (Barnhuset) — (Skepsb.) Capitaine Lieutenanten Aman. — Studiosus Anders Thunplander. — 1 Barn. — (Danvicks Kerk.) Graveuren Gahr, Godeling. — Enkan Stina Rydberg. — Enkan Siina Persdotter. — 2 Barn. — (Lilliewärdske Regitet) (0) (Sabbatsbergs Sattigbus.) Notarie Enkan Anna Sjöding 70

år gl. — Fyrförrede Enkan Maria Wittulander 68 år gl. — Enkan Brita Ekström 89
år gl. — Enkan Walsberg Wefman 73 år gl. — Trågerdsmästaren Anders Hagerberg
71 år gl. — Enkan Anna Gjötte.

Upplyste Fungidrelser.

Måstl. Vardag den 20 i denna Månad, år af Betienten J. Lindbeck en Pâne Banco: Ge-
del under N:o 1322; uti Fru M. Gyllenspots Namn, stor 1107 Dal. 29 och et hälft öre Cou-
rant S:mt, och hwar på 1200 Dal. R:mt län bliwit glord; wid utgången af Cassan utue
hemåtse Betientens sicks jemte Lastboken, af en wanartig menniska bliwit bortskulen, hwar för
den nu efterlysas, med utgåfse af 300 Dal. R:mt i belöning för den, som hos Hof-Rätte-
Mådet Adlermark boende på Norremalm och Regerings gatan, kan gifwa kundskap om samma
wanartiga menniska, och Sedelens til rätta Koffance, häst den redan i Banquen bliwit annoter-
rad som bortskulen.

Till salu finnes 2:ne st. unga dubbla Klippare af Stånstige slag, med mörkbrun färg och
svart swants och mahn, hwaranan helt lika och utan fel, tienlige til wagns: hästar, under-
telse finnes uti huset N:o 26 wid Smediegats brunnen hos Bolhållaren Job. Strömberg.

En svart hingst är til löps; hwarom sås; underättelse på Blasieholmén uti Hans-Excel.
Baron Schiffer's hus, hos Poquajen Edberg.

I stora Ryfobrincken uti Fredenskeriska huset, sås underättelse om en Eimangel som är
til löps; jemte en så lastad Vagn eller Fältwagn, samt en Wäpsti med Fedar och tillbehör.

Som Skeps:Byggnadsmästaren wid Norrköpings Skeps:warf är igenom döden afgången, så
åstundas i des ställe en til alla delar af Skeps:byggnad förfaren Skeps:Byggnads-
mästare. Den som hemåtse öfwa sig skulle wisja åtaga, bebagode igenom bref til Directuren wid nämnte Skeps-
warf Rådsmannen Justinus Gatts sig adressera, och vidare med honom om wilstoren på före-
månerne öfwerens komma.

Wid en Tobaks Fabrique, åstundas til Betient, en fiddelig yngling högst om 18 a 20 års
ålder, som är nycker och beskedelig, och kan skrifa och räkna; vidare underättelse sås uti
huset N:o 145 på Dierlånggatan.

En Philosphisk Magister, som i flere år med mycket beröm informerat så wäl lägras som
förnåmades barn här i Staden, årnar hädan efter antaga hederligt folks barn i pension til at
informera i det de kunna åstunda, samt sö-a och educera emot skiljg wedergåning; underättelse
om honom sås i Wat skoffetare: Boden i Trångsund.

En wis Samlare har nyligen föröft sin Wolsamling med P. Gustaf den 1 Historias andra
del af Erik Jöranson Tegel in foldt, ganska nitide tryckt på Pergament och inbundit i franskt
band, förtydlat på snitten, men utan Titul på ryggen. Man har anledning at tro, det maken
eller fören delen til denne, åfwentades på Pergament åsttryckt, förde någorlunda i Rikel ibland
någons samlingar finnes förwarad: och attå har man härmed i den bändelsen wetat förnimma,
om icke samma del kunde så inlösas, på det at et så raet och löfbart exemplar måtte kunna
wara tillsammans. Skulle det den fören delens ågare innebära fören och widsträcktare Wols-
samling ån den ofwännämde Samlaren, erbluder han sig helde til oc ord om sin dels åstån-
de, ån at se twenne så qualificerade delar ångrade. Adressen hwarom, är til Commissarien i Chanc-
en Stigstråta Contoret Gustaf Eiman.

Uti Kongl. Tryckeri: Boden är infatt Et Exemplar Samling af Kongl. Bref, Stadgar
och Förordningar icke angående Sveriges Rikes Commerce, Politie och Economie ifrån år
1523, gjord af Herr Cancellie Rådet And. Ant. von Sternman, alla fyra hittills utkomne
Tomer inbundne complete på Klipparer för 214 dal. Kop:mt.

På samma ställe finnes 2:ne i Weterås nyligen af Trycket utkomne Tractater nemlig: 1:o
Prot: af Gweters Witterhet, genom öfwerfättning af ifrån Greflikan af några Lucian siniska
Satyriska skrifter in 8:vo 1 dal 26 öre. 2:o, Hwad nytt förut ej sedt, är en Samling af ar-
tiga forta verser och tankar wid mångåldriga åman, in 4:to 1 dal. 8 öre Kop:mt.

Därför sammåddes säljes och Historiska Almanacken för til kommande år 1762 a 1 dal. 3
öre. Cont:res Almanacken för samma år a 18 öre för det, och de ordinarie små Stockholms,
Göteborgs och Lunds Almanacker hästade, åfwen för 1762 a 9 öre Kop:mt trycket.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Förelaring, öfwer rissa S. af Kongl. Maj:ts Förordning af den
3 April 1759, angående föreförmande af wisbruk wid busshållningen med Lackjernet i Riket.
Dat. den 30 Septembr. 1761.

Riksdags: Tidningen N:o 44. Och som det nu liber til föllnadens utgifwande af de
första 50 nummer af dese Tidningar; Alltså gifwes tillkänna at til de nästföljande et lika an-
tal nummer nemligen til och med N:o 100, emottages uti Kongl. Tryckerie Boden N:o
dal. Kop:mts Pränumeration, lika som til de första 50 nummer sedde.

Stockholms Wefoblad.

Tördagen den 24 Octob. 1761.

Lärda Saler, och Rön.

(Se Wefobladet N:o 42.)

Slutet om Fix-Stiernornas aftagande uti lius, och derpå följande fullkomliga förswinnande.

Sm flera nya stjernor, hvilka wid wiså liden syntes, och åter förswunnit, berättar Ricciolus. At kunna härtill gifwa en wis och tillförlätelig orsak, är ganska swårt: emedan sål kunna ansöras emot, antingen man wil säga, det dessa nya stjernor hafwa varit Planeter, hvilka haft sin Orbita omkring Solen, och på en wis tid skädet närmare Jorden, då de syntes och varit ganska stora men sedermera uti sin fästeligen stora Debita gådt ju längre ju mindre ifrån Jorden, til dess de änteligen kommit utur ögnafsktet: efter deras synliga storlek allt mer och mer aftagit efter deras distans ifrån Jorden; eller och om man wil säga, det de varit Fix-stjernor, som i begynnelsen haft eget lius, men sedermera blifwit uti mörka Planeter förbytta. Ly at de ej varit Planeter, är theras noggsamt skatt, at de, under hela den tiden, som de syntes, hafwa alltid haft enahanda och samma ställning, i anseende til de näst in til warande stjernor, hvilken egenkap egenteligen hörer til Fix-stjernorna, theremot Planeterna alltid ändra sina rum, i anseende til andra stjernor. Och fast än dessa nya stjernor wid deras aftagande, undergådt åtskillig förändring uti liuset, så at de en tid woro röddagliga, såsom Planeten Mars, och på slutet hade en swag och mörkaglig färg, såsom Saturnus; följre intet, at de woro Planeter, fast de en tid, dem til förgen liknade; ty sådant kunde af andra orsaker och förändringar i deras kroppar härröra. Deftutan hade de i begynnelsen et brett och flimrande lius, likt med Fix-stjernornas. Ly som liusets färg härrör uti största delen af dess intensitet, har någon orsak kunnat wara för handen in uti selskwa stjernans kropp, som förorsakat, at det, ifrån hennelastade liuset blifwit allt swagare, och således efter ändringen uti dess intensitet, undergådt åtskillig ändring uti färgen; så at man ej behöfwer tillägga den nya stjernan någon

stor ofantelig Debita, uti hwilken hon, till äfventyrs på många hundra år, skal göra sin omkrets, och således efter dess olika afstand ifrån Jorden hafwa åtskillig färg, såsom Mars och Saturnus. Andra äro äre i den mening, at de Fix-stjernor, hvilka en tid syntes och sedan förswinna, skola utaf sinande kroppar, warda dunkla, och således Fix-stjernorna i mörka Planeter förbytte. Och fast de sedermera af andra Fix-stjernor skulle få något lius til läns, lika som Månan och de öfriga Planeterne utaf Solen; kunna de intet såsom Månan det samma til sig här på Jorden reflektera, och således synliga blifwa, för den fästeliga osäkerhet skal, som de hafwa ifrån Jorden. I denna mening är Hux Hof: Kädet Wolf, hwilken i sina Vernünftige Gedanken Von den Wirkungen der Natur pag. 237. S. 157. påskat, at bägge delarna äro möjelige, nemligen både, at utaf Fix-stjernor, som hafwa eget lius, kunna blifwa mörka Planeter, som och, at de mörka Planeter blifwa förbytta uti Fix-stjernor, så ofta wi se någon ny och oöwlig sterna i någondera af de Himmelska Constellationerna. Cartesius skal äfwen i sin tid, skädet i samma mening, och tilltrodt sig kunna det samma bewisa. Man lömmer detta i sin wärd, och synes intet wara så afdeles ogrundet: ty man finner at konstien hae sigt ganska högt, och kan göra underliga saker wid kroppars förbytande, hwarpå strax bättre ned, skal gifwas exempel, hwem wil då betaga Naturen, och dess af Gud meddelta gåfvor, en sådan ömögendet, at i de stora Himmelska kropparna kunna göra åtskilliga förändringar och ombyten. Det är belant, det wi hafwa i synnerhet 3 slags kroppar. Först sådana som hafwa eget lius, och gifwa lius ifrån sig, såsom Solen, elden och Fix-stjernorna. Sedan hafwa wi genomskinande kroppar, hvilka släppa liuset igenom sig, såsom glas, Christaller, ädel stenar, med mera. Det tredje slagget äro mörka kroppar, hvilka intet släppa något lius igenom sig, utan det warder på deras yttra öwertåg reflekterat och tillbaka skit. Hwatt om et slag af dessa 3 öwännämde arter af kroppar, hafwa sin besönerliga byggnad, och kan man wäl se, det Pori eller öfningat

na uti de genomskinande kropparna, måtte af den Alwisia Skaparen vara så inråttade, at skälarna kunna gå igenom de samma subtila öpningar, ehuruwäl de uti dem afbrutne warda. Deremot måtte de fasta delarna, uti mörka kroppar, i sådan ordning vara med hvarannan sammanfogade, at de subtila öpningar na intet i en rät linea skä öfver hvarannan, så at skälarna kunna gå ifrån den ena kroppens öfvertåg til den andra, utan af någon fast del stötas tillbaka. Men ehuru stor osikhet är emellan de mörka, och de genomskinande kroppar; wittnar likwäl dagliga förfarenheter, det vara möjligt, at en mörk kropp kan genom konst förwandlas i en genomskinande. Detta ser ju dagligen uti Glasbruten, hwars glaset, som är genomskinande, beredes genom elden måst utaf mörka kroppar, såsom Ask, Påttaska, hwita Kieselstnar, Sand, swarta Flintstenar, Borax, Soltpetter, Calcinerad Chryssal, Gips, Krita, Salt, Kalk och Benzknor. Hwaraf man ser, at elden medelst sin kraft, kan lägga en kroppes fasta delar i et helt annat lag och ställning, än de tillförene woro. Annu widare har och konsten sigit så högt, at den utaf mörka kroppar kan bereda sådana, som gifwa lius ifrån sig, såsom med Phosphorusker, hwilken wid slutet af det näst förflyta 27:de Seculo aldras först påfunnen blef af en förenäm Chymicus i Hamburg, benämnd Brand. Af sådana Phosphori, hwilka i mörket skina, som et lius, finnas tre slag, af hwilka det första slaget beredes af Urein, det andra af Calcinerad Woloneseer sten, och det tredje af Krita, och Spiritus Nitri. Dessa saker af hwilka Phosphorus beredes, äro dels mörka, dels genomskinande kroppar; men kunna likwäl genom eld och konst i skinnande förwandlas. Så kan det också vara möjligt, at en mörk Planet, kan på et wist, fast än för och annu obekant sätt, å en Fix-stierna förwandlas, som i stället för

et låntagit, ske eget lius. At en Fix-stierna äfwen i en Planet förwandlas, kan äfwen wara möjligt; ty Fix-stiernorna låra utan twiwel vara af samara materia, som Solen; emedan de, äfwen som hon, baswa sit egna lius. Na wet man utaf de fläckar, som synas i Solen, heller ätminstone intet äro långt ifrån des öfvertåg, at Solen intet består af enahanda materia, heller allenast utaf en fin eld, utan också af någon töck och mörk materia, utur hwilken de dunster stiga, som formira Solfläckarna. Derför är sannolikt, at en sådan mörk materia äfwen finnes i Fix-stiernorna; och kan nägon i naturen, min för of förmodt orsak, wara, som förwandlar den, i Fix-stiernan, liusa materien, i et mörkt ämne, så at hon blifwer sedet mera en mörk Planet, som måste låna sitt lius.

Om Planeterne.

Det andra slaget af Stierne, hwilka wi baswom på Himla-hwalivet kalla Planet, efter de dagligen ändra sit skänd och ställe i anseende til Fix-stiernorna, och fins emellan, och äro således i ständig rörelse. Dock äro de mörka kroppar, som intet baswa eget lius såsom Fix-stiernorna, utan måste låna det ifrån Solen. Och ehuruwäl de för våra ögon prunka med det til låns tagna liuset, blifwer man dock warse uti dem några små mörka fläckar, utaf hwilka man sådt anledning at sluta om deras Moru Wertiginis, heller wändande omkring sin egen axel.

Huwud-Planeterna äro, såsom i början sådes ser til antalet; Mercurius, Venus, Jorden, Jupiter, Mars och Saturnus. Dis Planeterna räknas til 10. Saturni 5, Jovis 4, och Jordens 1. nemligen Månan. At Jorden är en mörk kropp, som icke baswer eget lius, läser hwar och en des Aldo wäl weta. Om Månan är tillförene bewist, wid det som om honom föreställt blifwit.

Meteorologiske Observationer.

Då.	Sl. 8. f. m.			Sl. 2. e. m.			Sl. 9. e. m.					
	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.	Bar.	Therm.	wind. wäd.			
17	b	27:40	4.δ.	δ.	2 rågn.	25: 5	5.δ.	NO.	2 rågn.	24: 8	4.δ.	2 rågn.
18	o	24: 98	3.δ.	NW.	2 rågn.	24: 98	8.δ.	NW.	1 flart.	25: 23	2.δ.	- (nb.)
19	e	25: 22	6.δ.	W.	- mult.	25: 22	9.δ.	W.	1 rågn.	25: 23	4.δ.	- mult.
20	δ	25: 28	6.δ.	N.	- mult.	25: 31	5.δ.	N.	- mult.	25: 34	4.δ.	- mult.
21	g	25: 30	3.δ.	NW.	1 störm.	25: 10	5.δ.	NW.	- flart.	25: 32	1.δ.	- flart.
22	y	25: 29	0.δ.	NW.	- flart.	25: 24	3.δ.	NW.	- flart.	26: 1	1.δ.	- flart.
23	z	26: 3	0.δ.	W.	- flart.	26: 5	5.δ.	W.	- flart.	26: 5	2.δ.	- flart.

ANNO 1761 d. 24 Octob.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söljande Resande äro nyligen ankomne.

Hof-Junkaren Gripenstedt, log. i Malmens hus wid smala gränden. — Hof-Junkaren von Mackell, Fjerdie Olsson och vice Håradshövdingen Löwenhielm log. i huset N:o 43 wid Regerings gatan. — Capitain Köbler och Lieutenant Sværsköld, log. på Källaren Hoppet. — Capitain Ribbing, log. i huset N:o 47 wid Stortorget. — Lieutenant Klingenberg från Öddermanland, log. i huset N:o 170 wid Stortorget. — Baronet Wonde, log. i huset N:o 37 wid Regerings gatan. — Afbor Wadström och Jägmästaren Wadström, log. på Källaren Mercurius. — Fjerdie Bratt från Östergötland, log. i huset N:o 1 wid Stora Nygatan. — Actuaren Gustaf från Petersburg, log. i huset N:o 80 wid Riddarhus Torget. — Linberedarne Hagström, och Lundström samt Cammarduks Wästarne Palm och de la Port från Wadstena, log. i huset N:o 122 wid Wolmar Yvelis gatan. — Wäffrarna Kamstedt, Sidquist, Melberg, och Luffig från Wedewåg, log. i Fjerdiehusa huset wid Drottninge gatan. — Studenten Leureu från Ubleåborg, log. hos Stomataren Bergström wid smala gränden.

I Stockholm äro från den 16 Octobr. til den 23 dito föddi: 32 Gåfver, 24 Glickborn, Wigde 52 Pal, samt begärne 32 gamla Personer, och 39 Barn. () Utmärker at ingen Födteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 6 af Hettisig Feber, 5 af Wattusot, 6 af Lungot, 7 af Alderdom, 2 af Dangijwen sula, 2 af Uppala Feber, 1 af Kråpa, 1 Drunknad, 1 af Slag, 1 i Varnshöde. De 39 Barnen äro döde: 25 af Slag, 5 af Verhöfsta, 5 af Versta, 3 af Hettisigstula, 1 af Wattusot.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Majoren Gustaf Lagerbielm 60 år gl. — Stadstjuaren Lars Hultgren. — Glasmästaren Wetz hustru. — 7 Barn. — (St. Clara) Snickare Enkan Margareta Julinberg 67 år gl. — Sophia Catharina Holmström. — 5 Barn. — (St. Isaac) Lands Kammareraren Petter Falsk. — Handelsman Mattias Cortschels Enka 75 år gl. — 1 Barn. — (Riddareh.) Medaltjuren Johan Christoffle Hinrichson. — Studiosus Eric Delander. — Patienten Christian Nocks. — (Tyks Förl.) (O) (St. Maria) Handfemakaren Christoffer Lischou 80 år gl. — Wärdaren Lars Nygren. — Lärlingen Carl Magnus Lönbom. — Tobaksförlämnaren Jonas Westerberg. — Enkan Ewa Westerman. — 5 Barn. — (Catharina) Öfverskrifvaren Enkan Anna Koblmåter 74 år gl. — Enkan Anna Fredman. — Stöman Samuel Pålsson. — 5 Barn. — (Kongsholmen) Enkan Brita Johans dotter 95 år gl. — Drängen Eric Persson. — (Ladugårsländ.) Fabriquaren Johan Dilmans hustru 71 år gl. — Stöman Petter Härtberg. — Zimmerman Johan Elmans dotter Catharina. — Enkan Christina Westman 67 år gl. — Stads Soldaten Eric Swanberg 61 år gl. — Pigan Catharina Klep. — 6 Barn. — (St. Olof) Kocken och Tracturen Carl Alexander Montain. — Wärdsperson Margareta Anders dotter. — 4 Barn. — (St. Johannes) Wurfesälten Matts Elfs hustru. — Enkan Brita Bergman. — 5 Barn. — (Barnhuset) — (Skepsb.) Zimmermans hustrun Gaisa Lisa Mäsk. — 1 Barn. — (Danviks Förl.) (O) (Lidiswärdste Resitet) (O) (Sabbatsbergs Fattighus.) Enkan Elisabet Ringman 71 år gl.

Heskillige Fungidörelser.

I Lodners Botsåda är til salu: Kircheri Mundus Subterraneus 2 tom. in fol. c. figg. 24 Dal. Bachmansons eller Nordencants Handels- och Husbållnings- Wärdels hemligheter fol. 15 Dal. Europ. Mercurius Historicus von dem ganhen Deutschen Riege m. m. von 1617 bis 1660 in 4:to 6 Dal. Mathesi Sarepta von Bergwerck 4:to 6 Dal. Das Neue Testament mit Hedingers Anmerkungen 8:vo 6 Dal. Iliade D' Homere 2 tom. 10 Dal. Udybste D' Homere 2 tom. av. figg. 6 Dal. Lärda Tidningarna ifrån och mid 1749 til och mid 1759, alle för 11 år complete 54 Dal.

Et Herrskap på landet 7 mil ifrån Stockholm, äfscundat in skickelig och wid landthushållning en wan huushållerska; underrättelse em willoren med mera, sås i huset N:o 111 på Lilla Nygatan, på högra handen i portgången hos Wackmåsaren M:er A.

Wid en Gård, några mil ifrån Staden, äfscundat emot fördelagtiga wittor in skickelig och befordelig Trädgård: Mästare, id och en Wäderqvarns Mölnare, en Fiskare och några Fegeldrängar, som nu snart kunna tråda i tiinst; Adressen är hos Madame Lafont på Caffehuset wid Jernorget.

En ung person, som är wäl hemma i skriwande och räknande, äfscundat at blifwa antagen som Hand- Secretaire hos något Herrskap här i Staden eller på landet; underrättelse derem sås hos Tobaks- Handlaren Hellman i Snus- och Trödboden wid Riddarehus torget.

Uti huset N:o 14 på Drottninge gatan hos Sadelmakaren Bruzell, sås underrättelse em tvenne Wärelonger som äro til salu.

En Marmor- Mortel af 10 kannots tynd är til köps för 100 Dal. R:mt, och kan bestås i Stenbuggare- boden bakom Kongl. Slottet.

För Ungkarlar eller Hushåld, äro 7 st. wackra och ganska wäl belägne Logementer jemte 2:ne hwältösa Källor och en wind, at på åre eller Wånad till hyra uti huset N:o 45 på Wallelan, gent emot Södermalms Torgruan; om Återende summan ärbådes underrättelse där som mastådes.

Wid Riddarehus torget och Jägareka huset uti Snus- koden, och på Wästerlånggatan i Rydbodden strakt wid Lyffa brinken, sås underrättelse em 3 a 4 meublerade rum samt drängekammar, wid fångläder och tillhör eller och utan, som äro at hyra.

Uti Kongl. Tryckerie Bodden är inlagt Et Exemplar Samling af Kongl. Bref, Stadgar och Förordningar uti angående Sveriges Rikes Commerce, Politie och Deconomie ifrån år 1523, gjord af Herr Cancellie Rådet And. Ant. von Stiernman, alla fyra bitills utkomne Tomer inbundne complete på skrispapper för 114 dal. Kop:mt, och kan af sista eller fierde Tommen äfwen några på skrispapper särskilt sås för 27 Dal. Kop:mt Exemplatet.

På samma ställe finnes 2:ne i Westers öfynigen af Trycket utkomne Tractater nemligen: 1:o Proj af Grefens Witterdöt, genom öfwerfättningar ifrån Grefinnan af några Luciani sirtiska Satyriska skrifter in 8:vo i dal 16 öre. 2:o, Hwad nytt förut ej sedt, är en Samling af artiga forra verser och tankar wid mångfaldiga ämnen, in 4:to i dal. 8 öre Kop:mt.

Därfammastådes säljes och Historiska Almanachen för tillkommande år 1762 a 1 dal. 8 öre. Contois Almanachen för samma år a 18 öre stycket, och de ordinatle små Stockholms, Göteborgs och Lunds Almanacher häftade, äfwen för 1762 a 9 öre Kop:mt stycket.

Uti Kongl. Tryckerie- Bodden försäljes följande Bcker och Tractater inhäftade för höstskens de pris, neml. Nya Newcastle eller Nicofonien efter nyaste och bästa grundsatser i Regal 8:vo 3 Dal. 16 öre. Den Romerska Riddarens och Triumvirats Herrens P. Dvidii Nasonis Klag och Sörgebref öfwer sin olydeliga landsföcktyghet, från Latin på Swenska öfwerlätt 1761 in 8:vo 7 Dal. 24 öre. Konung Gustaf Adolfs Lyfa Fält- Låg 2 Delar in 8:vo 10 Dal. R:mt. Ansöndning til Grefkonsten uti 8 förskrifter utom Titulbladet i Reg. 4:to.

I Kongl. Tryckerie- Bodden finnes efterföljande Comedier och Tragedier: Swenska Sprått: böken 3 dal. Draclet eller Gudastwret 24 öre. Ducaillon och Ptercha 18 öre. Michel Ispatig 1 dal. 16 öre. P Indiseret eller den om sin Lyfa Strytande Cavallieren 24 öre. Den a la Modiska Cavallieren 1 dal. 8 öre. Din Ifrå lge Friaren 30 öre. Goda Husfrus seget 2 dal. 16 öre. Den Swartsiska 1 dal. 8 öre. De Turfiska Enforne 24 öre. Slafwe- dn- 1 dal. 8 öre. Förlorade Sonen 1 dal. 16 öre. Mörisplagen i mödret 24 öre. Ledsamhetens Tempel 12 öre. Ganningens Tempel 1 dal. 16 öre. Mammon 12 öre. Gudarnas Rådslag om Fruntimbret må fria sig 12 öre. Weständiga Herdinnan 1 dal. 20 öre. Melequin i Serallien 24 öre. Amman 1 dal. Strynx, eller den til hwat förwandlade Nymphen 16 öre. Aradne för sin örmåtenhet til Spindel förwandlad 1 dal. Menlöshetens Tempel 12 öre. Herkules på Kiltwägen 12 öre. Artiquins Jägare- konst 12 öre. Grimurarne 1 dal. 16 öre. Brutus, eller Kärleken för Fäderneslandet 1 dal. 28 öre. Le Eld, eller den om heder råfande kärleken 1 dal. 16 öre. Regulus 1 dal. 16 öre. Les Graces eller Behagligheterne, af Hr. Saintfoix 30 öre. Mitrobat 1 dal. 28 öre.

Derstådes finnes och et nått Calendarium Perpetuum med förguld ram och glas för 12 dal. kopparmynt.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags- Tidningen N:o 45. Och som det nu lider til flynadens utgifwande af de första 50 nummer af dese Tidningar; Alltså gifwes tillkänna at til de nästföljande et lika antal nummer nemligen til och med N:o 100, emottages uti Kongl. Tryckerie Bodden Nijö dal. Kop:mts Pränumeration, lika som til de första 50 nummer Redde.

Stockholms Meloblad.

Fördagen den 31 Octob. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Melobladet N:o 43.)

Slutet om Planeterne.

Mercurius intet har eget lius, sinnes bandgrepligen af des skens tilltagande och förminskning, hwat omgång han gör omkring Solen, all som han kommer at wända sin liusa och uplysta sida til oss, häller ti. Så kan ock af hans gång under Solen, häller emellan henne och Jorden, (då han wisar sig, som en liten swart fläck på Solen,) nog samt slutas, at han är en mörk kropp, som i sig själv intet lius äger. At Venus har intet sit eget lius, bewijes äfwen af des ombytelse och förändring, såsom med Mercurius och Månan sker: Ty som Månan skundom, aston och morgon ned och upgår spitsig med swagare lius; wid annan tid åter wisar sig nit på natten med fullt sken; äfwen så är det med Venus, då hon skundom är morgonstjärna, som upgår om morgonen för Solen i Dister, och wid annan tid åter är en aftonstjärna, som syns i Wäster, straxt efter Solens nedergång, ändrandes emiddertid sin skapnad på samma sätt, som Mercurius och Månan göra. Sedan går ock Venus äfwen som Mercurius emellan Solen och Jorden, förorsakande med en sådan sin mörka kroppens nära emellankomst en trind fläck på Solen, såsom wi följede den 6 Junii med nöje sådt märka, och hafwa Astronomi inråttat Astronomiska Observatorier, efter hvilka dessa Planeters olika förändelser kunna uträknas. Wid de Planeter, som hafwa sina Drabantier häller rättare sagt Månar jemte sig, såsom Jupiter och Saturnus, af hvilka den förra har 4 och den senare 5, lika som Jorden har en Måna, hafwa Astronomi förmodat, at dessa Drabantier häller Wi-Planeter wid vissa tider undergå förändelser, nemligen då de komma at inwärfwas uti Huswud-Planeters skugga, äfwen som Månan uti Jordskuggan förändras. Astronomi kalla det Immersio häller insätkning, då Wi-Planeten går in i skuggan, men Emergio, då han kommer utur den samma, warande tiden, på hwilken, han är i skuggan, skundom långre, och skundom kortare, äfwen

som det sker wid Månans förändelse. Då kan denna tiden genom Astronomiska uträkningar, rätt så noga utmärkas, som wid någon annan förändelse. Hwaraf nödwändigt följer, at dessa Huswud-Planeter, så wäl, som de andra, måtte wara mörka kroppar: efter de, äfwen som Jorden, skugga från sig kasta. De i Planeterna befintliga fläckar kunna wara twen-ne slag. En del äro uti selswa Planetens öfverlag, och några stå et stycke ifrån honom. Det förra slaget kan hafwa sin uprinnelse af den olika materia, hwarutaf Planeten består, hwilken olika materia också på olika sätt, och till olika myckenhet kastar ifrån sig Solstrålar, som uppå then samma falla. Ty som dessa Planeter äro täta kroppar, och sannolikt af samma beskaffenhet som vår Jord, låter äfwen uti dem finnas mycket watten, hwilket aldrig stöter häller reflekterar så många Solstrålar ifrån sig, som en solid del, fast de hafwa bägge lika stort öfvertag, utan watten medelst sin genomskinlighet skärper många liusa strålar innom sin Rytande Mörka, hwadan det ock måtte synas mörkare, så wida liusets intensitet härdrer af Solstrålornas myckenhet och täta sammanwäro. Hwadan det är sannolikt, at de fläckar, som finnas uti selswa Planetens öfvertag, låra wara sidar, strömmar och haf. Theremot de fläckar, som stå et stycke ifrån selswa Planeten, äro måln och dunster, hwilka medelst det i Planeten wärlande Solwärman, utur det i Planeten befintliga watten upstiga, och sig sedermera i måln sammandraga. Astronomi hafwa wid förändelserna, och genom andra tiensliga medel observerat, at omkring Månan är en Atmosphär och Luft, Himmels, äfwen som wi hafwom omkring vår Jord: emedan åtskillige dunster upstiga utur Månan, hwilka sedermera i en viss distans ifrån honom, sig tilhoga draga, äfwen som det sker här wid Jorden. Då som alla Planeter bestå af samma materia, synes of Analogien och likheten följa, at wid hwar och en af dem, måtte samma ydä-nomena finnas. Härtom handlar ock Herr Dezhnam i sin Astronomiska Logik, då han säger, det Månan har sina berg, dahlar, torra land, stora samlingar af watten och Atmosphär: Jcke des mindre låter Jupiter, fast han så wida ifrån

af öf afstågen se sina gördlar och fläckar, som äro mörkare än det öfveliga af des krets. Dessa håller Herr Cassini, för Canaler, som söra vatnet bester en flytande materia uti sig, hwilke af Solstrålarna ej så starkt slås tillbaka, som de öfveliga Planetternas delar göra, och har alltså en likhet med det, som sig på Jorden tilldraget. Ty säger han, nemligen bemäste Herr Cassini, hwilken ägna ord, af Herr Dezhnam anföra. „Om någon isfrån bögen af Himmelen skulle på en besönerlig ställning, bestämda Jordklotet, skulle hafwet, som Jorden omfattar, ej annorledes se ut, än den mesterska gördelen, som hela Jupiters klot om gifwet, och Meddånstilla snön, hafwa en gestalt, som ej woro öf de mellansturna och brutne gördelarne i samma Planet. De andra hafwen skulle göra de stora mörka fläckarna, som ej förändra sig. Det torra landet och öarne skulle likna de lilla delarna som äro wnen försljwa, som de andra. Snön skulle göra de klar slående anistor, som då och då förswinna. Ebb och flod samt de stora wattenfloder som sig ofta hos öf tilldraga, skulle andra fläckar förorsaka, som nu synas, nu åter förswinna. Månan skulle se ut, som en af Jupiters Deabant. Kretsen skulle spårna af wår Atmosphär likna de afbrutna gördlar, och förändersliga fläckarne, hwilka ofta förändra deras ställe och figur, och nu på et nu på et annat sätt, nu fortare, nu långsammar sig rda. Herr Dezhnamis Astrotheolog. pag. 83. 84. Ut här intill Herr Dezhnam och Herr Cassini. Härnöt kunde någon inwända, at i Jupiter synes ingen utdunstning kunnat se, utur de wata, som sannolikt ther måste wata, genom Solwårman: emedan Astronomi hafwa anmärkt, det Jupiter, ligger så mycket längre ifrån Solen, än wår Jord, at, om Jupiter hade några Åber, skulle Solens Diamter bester twärlinea för dem,

synas 5 gånger mindre, än för öf här på Jorden. I följe therat, hafwa de och fördr den uträkningen, at i Jupiter, skal wata 27 gånger fastare än hos öf, och skal Solwårman således mycket litet ther kunna wårka. Men så är til märkande, at utdunstningar utur wata icke allenast se, wid Solwårman, utan äfwa wid den strängaste vinterkold: ty man ser ofta om wintern, huru en flock röt uppfiget utur floder och alt wata, som ej är tillkräft, i spönerbet då kolden är mycket stark, hwilken röt intet annat är, än isfrån wotnet, upfligande dunster. Debutar om ingen utdunstning utur wata wid den wintern, kan man ej se, hwad den snön skulle komma, som hela wintern öfwer nederfaller: emedan det ej är sannolikt, at de dunster, som wid Solwårman om som maren upfligit, skola så länge up i luffen kunna uppehållas, til des de wid wintertiden sammanfrysa, och i snö nederfalla. Therfore om Solwårman i Jupiter ej woro så stark, at derigenom så många dunster utur wotnet upstego; kan det se genom den starka kolden, som ther är, at dunster upfliga, som sedermera draga sig tillsammans i måln och flyr, hwilka til en del göra de fläckar, som wid denna Planeten obserberas. Med de andra Planeter är utan twiwel samma bestaffenhet, så wida de förmodligen af samma ämne bestå.

Ju större en Planet synes, ju swagare lius hafwer den samma.

Förfarenheten läret, at då en Planet bester Comet genom en Astronomisk Tub bester synas glas, ser mycket stor ut, är theremot des lius mycket swagt och blekt. Men theremot då den synes mindre, hafwer den starkare lius.

Meteorologiske Observationer.

Dag.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	widl.	Bar.	Therm.	wind.	widl.	Bar.	Therm.	wind.	widl.
24	25.97	0.8.	W.	- flakt.	25.83	5.8.	W.	1 flakt.	25.75	4.8.	- mult.	
25	25.52	5.8.	SO.	- mult.	25.50	6.8.	SO.	- mult.	25.40	5.8.	- mult.	
26	25.37	4.8.	N.	- mult.	25.40	6.8.	N.	- mult.	25.42	4.8.	- mult.	
27	25.58	3.8.	O.	- mult.	25.60	5.8.	O.	- rågn.	25.68	4.8.	- mult.	
28	25.73	4.8.	NO.	- mult.	25.76	5.8.	NO.	- mult.	25.78	4.8.	- mult.	
29	25.83	4.8.	W.	- mult.	25.84	4.8.	W.	- mult.	25.84	4.8.	- mult.	
30	25.84	5.8.	S.	- mult.	25.84	7.8.	S.	- rågn.	25.84	3.8.	- mult.	

D. 27 Nymane ll. 21. e. m.